

een ras apart De Bengaal

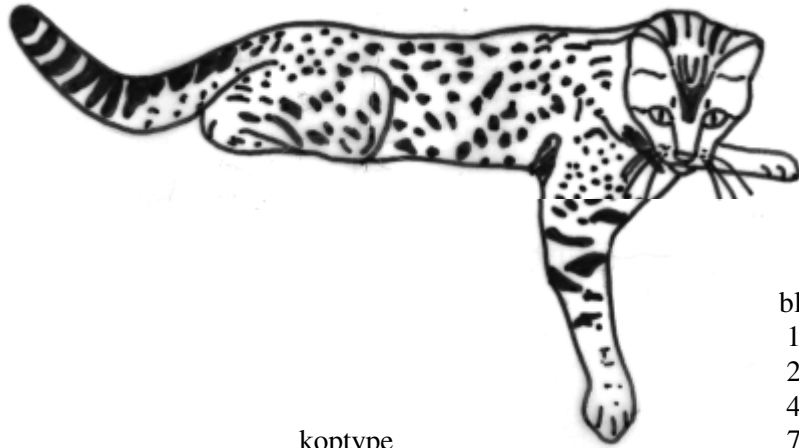

Beschrijving van de Bengaal
door Kirsten bij't Vuur

Foto voorpagina:Lopend Vuur Goudkuipje
Copyright Cattery Lopend Vuur
Tekst en tekeningen: Kirsten bij't Vuur
Lay-out: Michael Tjeertes
2de druk januari 1999

Inhoudsopgave

	blz.
Voorwoord	1
Introductie	2
Het karakter	4
Het type	7
	kootype
	lichaamstype
De aftekening	9
	de gevlekte Bengaal
	de marble Bengaal
	de sneeuw Bengaal
Bijzonderheden van de Bengaal	13
	pels
	goudglitter
	witte buik
	rozetten
	horizontaal patroon
Ongewenste genen	18
	dominante genen
	recessieve genen
19	
Het fokken met Bengalen	21
	waarom Bengalen
	vroege generaties
	welk type Bengaal
	een goed begin
	fokethiek
	showen
Fotograferen	27
Het vinden van een goed Bengaalkitten	29
Een Bengaal importeren	32
	reden voor het importeren
	uit welk land importeren
32	
	verplichtingen
	andere overwegingen
	vroege generaties
	giardia
De 10 meest gestelde vragen	36
Verklarende woordenlijst	37
Verantwoording literatuur en foto's	40
Internetsites	41

Voorwoord

Dit is alweer de tweede druk van het enige nederlandstalige boekje over de Bengaal. Nu de populariteit van ons ras toeneemt, neemt ook de vraag naar meer informatie toe, zowel van liefhebbers als van fokkers. Wij hopen met dit boekje beiden van dienst te zijn. De informatie die wij bijeengebracht hebben uit binnen- en buitenlandse bronnen is diepgravend genoeg om voor de fokkers interessant te zijn, maar tegelijkertijd duidelijk genoeg uitgelegd om voor de liefhebber begrijpelijk te zijn. Voor degenen die het allemaal nog te ver gaat zijn de cursief gedrukte termen nader toegelicht in de verklarende woordenlijst.

Voor nog meer informatie over de Bengaal willen wij verwijzen naar de literatuuropgave achterin dit boekje. In het engelse taalgebied is inmiddels al heel wat literatuur te krijgen over de Bengaal. Ook op het Internet is een grote hoeveelheid informatie te verkrijgen, achterin dit boekje verwijzen we naar enkele interessante sites.

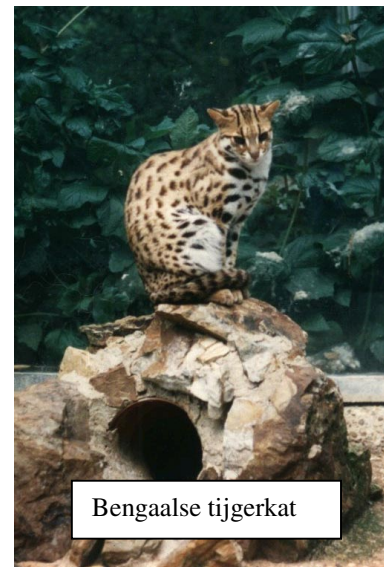
Dit boekje is vooral toegespitst op de Bengaal in Nederland en bevat als gevolg daarvan veel persoonlijke theorieën en meningen. Wij hopen, dat duidelijk onderscheid te maken is tussen de feiten en onze mening. Wij willen de mening van de lezer ook graag weten. Als je commentaar hebt, of verdere uitleg wenst over delen van dit boekje, neem dan contact met ons op. Wij zijn altijd bereid te luisteren of te helpen.

Introductie

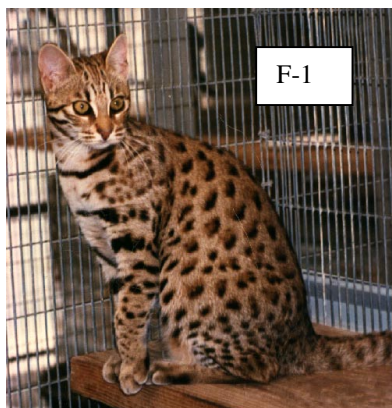
De Bengaal stamt af van kruisingen tussen een *gedomesticeerde* kat en een Bengaalse tijgerkat (*Felis bengalensis*; in de VS: Asian leopard cat: zie foto). Het ontstaan van het ras ligt in de Verenigde Staten, waar Mrs Jean Mill en enkele andere fokkers de kruisingen begin jaren tachtig tentoonstelden. Zij hoopten met het creëren van een wild uitziende tamme kat de markt voor wilde huisdieren te verkleinen. Ook hoopten zij het dragen van bont van wilde katten tegen te gaan, doordat men niet zo snel een bontjas koopt die op het huisdier van een vriendin lijkt. In Nederland zijn deze bewonderenswaardige doelen niet zo sterk van toepassing: het houden van wilde dieren als huisdier en het dragen van bont van wilde katten is hier door de overheid al sinds jaar en dag verboden. Maar het ontstaan van de Bengaal als kattenras is een feit!

De Bengaal is het enige kattenras waar nieuwe lijnen gecreëerd kunnen worden. Vooral in de Verenigde Staten heeft een aantal fokkers een met huiskatten opgegroeide tijgerkatkater, die zij gebruiken om nieuwe *vroege generatie kruisingen* te maken. De *F-1* is de eerste generatie na de wildkruising (zie foto). In deze generatie zijn alle katers steriel. De tweede generatie, de *F-2*, heeft daarom altijd een huiskat als vader, vroeger meestal een straatkat, tegenwoordig meestal een Bengaal van een gevestigde lijn. Ook de poezen die gekruist worden met de tijgerkat zijn tegenwoordig meestal Bengalen, omdat de gewenste eigenschappen van de tijgerkat dan zo min mogelijk verdund worden. Hierbij is het van belang om de Bengaalsoeder goed te selecteren op stabiel karakter en andere gewenste eigenschappen, zodat de nieuw ontstane lijn van beide ouders de beste eigenschappen krijgt.

Bengaalse tijgerkat

In totaal hebben inmiddels 30 (in dierentuinen gefokte) Bengaalse tijgerkatten bijgedragen aan het ras. Ook wordt momenteel geëxperimenteerd met het kruisen van een tijgerkat poes met een Bengaalkater. In de Verenigde Staten zijn de meningen verdeeld over de rol van nieuwe tijgerkatten bij de Bengaalfok: een deel van de fokkers vindt de wildkruisingen onmisbaar voor de inbreng van nieuw bloed en gewenste eigenschappen, een andere deel vindt de genenvoorraad wel groot genoeg en vreest voor de reputatie van het ras bij voortgaande wildkruisingen. In Nederland is deze kwestie niet relevant, omdat het houden van een wilde kat hier verboden is.

F-1

In de meeste Europese landen is het houden van wilde dieren verboden. Toch kan ook een Europeaan de kriebels krijgen om een wilde kat te willen. De Bengaal is dan een goede en legale keuze, die als bonus een betrouwbaar temperament heeft en zindelijk is. Maar door zijn speciale karakter en uiterlijk zal de Bengaal ook mensen aantrekken die niet specifiek op het 'wilde' vallen. Een Bengaal is gewoon een heel mooie kat die zich door enkele unieke eigenschappen van alle andere kattenrassen onderscheidt. Er bestaan natuurlijk al verscheidene gevlekte kattenrassen, namelijk de Brits korthaar en de Oosters korthaar gevlekt, de *Egyptische Mau* en de *Ocicat*. De Bengaal verschilt echter heel duidelijk van al deze rassen in type, patroon en grondkleur. De Bengaal is de enige niet-oosterse korthaarkat met een lang lichaam. Het lichaam van de

Bengaal is nog het beste met de Maine Coon en de Noorse Boskat te vergelijken. Het belangrijkste verschil is, dat de Bengaal een hoger soortelijk gewicht lijkt te hebben: als je hem optilt, is hij veel zwaarder dan verwacht. De reden hiervoor is de zware bespiering.

Ook typisch voor de Bengaal is een vrij lang hoofd in combinatie met kleine oren. Meestal hebben rassen met lange koppen ook grote oren (denk aan de Noorse Boskat, Siamees). Maar het meest opvallend is de vacht: de vlekken van de Bengaal zijn gemiddeld veel groter dan die van de andere gevlekte rassen en zijn niet verticaal maar horizontaal of willekeurig gerangschikt. Ook is de grondkleur van de meeste Bengalen veel warmer dan die van de andere gevlekte rassen. Samen met enkele unieke speciale kenmerken, zoals een zachte pels, goudglitter en een relatief kleine, wilde kop, is de Bengaal een unieke verschijning in de kattenwereld, die je elke dag weer opnieuw ontdekt en waarvan je dan denkt: wat is-ie toch mooi!

Dat de Bengaal zo anders is dan de meeste andere rassen is inmiddels wel tot de kattenwereld doorgedrongen. In de Verenigde Staten is de Bengaal al één van de meest populaire kattenrassen, met meer dan 15.000 geregistreerde dieren. In Engeland staat het ras in

de top tien van de meest populaire kattenrassen. Op het vasteland van Europa is net een belangrijke stap gemaakt met de erkenning van de Bengaal door de FIFé (de Federation Internationale Féline) per 1 januari 1999. Deze erkenning is op een internationale show in Nederland bereikt en heeft als gevolg dat alle bij de FIFé aangesloten kattenclubs de Bengaal als ras erkennen. Deze clubs zijn verspreid over de hele wereld: Australië, Zuid-Amerika, Europa, Azië en Afrika. Natuurlijk kleven er aan populariteit ook nadelen. In Amerika en Engeland zijn al veel woekeraars actief die ten koste van een hoop dierenleed veel geld verdienen met het vermeerderen van Bengalen. In Nederland is de populariteit van de Bengaal nog niet zo groot en liggen de prijzen van kittens niet zo hoog dat men geld kan verdienen met grootschalige fok, maar voor de fokkers van de Bengaal is toch een belangrijke taak weggelegd om dit soort uitwassen te voorkomen. Dit kan men bereiken door het publiek goed en eerlijk voor te lichten en door op een diervriendelijke wijze gezonde, mooie en goedaardige Bengalen te fokken.

De oprichting van een rasclub is al een belangrijke stap in de verdere ontwikkeling van het ras. De samenwerkende Bengaalfokkers streven naar een gelijkmatig aanbod van kittens het hele jaar door, zodat iedereen die een Bengaal wil er binnen een redelijke tijd aan kan komen en niet uit hoeft te wijken naar een ander ras. Onze toekomstvisie bestaat uit een wild uitziende Bengaal waarvan er op elke kattenshow evenveel aanwezig zijn als van bijvoorbeeld de Abessijn of de Burmees, misschien zelfs meer. Een gezonde *genetische basis* voor de Bengaal kan opgebouwd worden uit importen uit het buitenland en zorgvuldige fok in eigen land. Een brede fokbasis is erg belangrijk voor de plaats van het ras in de kattenwereld, zowel nationaal als internationaal. Want de Bengaalfok in Nederland staat kwalitatief op het hoog peil, ook internationaal gezien, en er is zelfs vraag uit het buitenland naar nederlandse Bengalen.

Het karakter

Als het karakter van de Bengaal in trefwoorden omschreven moet worden, zijn dit 'actief' en 'aanhankelijk'. Bengalen kunnen verschrikkelijk druk spelen en als ze uitgespeeld zijn zitten ze graag op schoot. Bengalen liggen ook heel graag in of op bed, maar pas op: hun speelsheid zit om de hoek en valt graag eens een te ver uitstekende teen aan! Bengalen zijn ook verschrikkelijk nieuwsgierig en willen altijd weten wat je aan het doen bent en of ermee te spelen is. Ze helpen met afwassen, stofzuigen, klussen, schilderen en proberen van alle hulpmiddelen de speelbaarheidsfactor uit

(gereedschap, stofzuiger, bollen wol, breinaalden, garenklosjes, proppen papier). Zoals alle echte katten zitten Bengalen graag midden op de krant die jij net aan het lezen bent. Ze kruipen er echter ook net zo lief met z'n allen onder, waarbij de krant de nodige kleerscheuren oploopt. Ook eten vinden ze heel interessant, maar een Bengaal is geen geboren bedelaar: het is hem makkelijk af te leren.

Bengalen zijn heel erg op gezelschap gesteld. Eén Bengaal is een halve Bengaal. Of zijn gezelschap uit mensen, katten of andere dieren bestaat maakt hem niet zoveel uit. Als hij maar niet alleen is. Samenleven met andere dieren gaat de Bengaal heel goed af, omdat hij geen dominant karakter heeft en zich zeer snel aanpast. Ook voor kinderen is de Bengaal een goede maat, die overal mee naar toe gaat en urenlang wil spelen. Hij laat niet graag met zich sollen maar zal nooit aanvallen. Als hij geplaagd wordt rent hij gewoon weg en laat zich voorlopig niet meer zien. Hoewel een Bengaal dus zeer op gezelligheid gesteld is, kan hij ook heel goed zichzelf vermaken. Uren kan hij zoet zijn met een propje papier of een stukje karton. Met andere katten ontstaan renpartijen, hinderlagen bij het kattenluik en worstelpartijen. Een Bengaal kan heel makkelijk leren te apporteren: pak gewoon zijn speeltje als hij ermee bezig is en gooi het duidelijk zichtbaar een stukje weg. De kans is heel groot dat hij het meteen terugbrengt en dit nieuwe spelletje erg waardeert. Sommige Bengalen spelen eerst nog even zelf met het speeltje en brengen het dan pas terug.

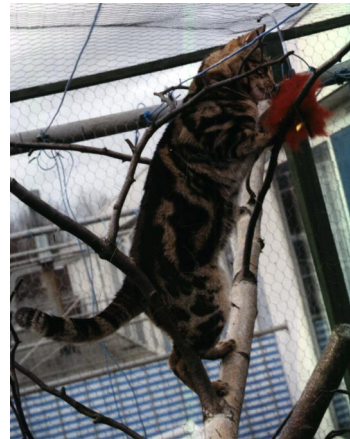
Water heeft een speciale aantrekkingskracht op de Bengaal. Dit kan een overgeërfd trekje van de wilde voorvader zijn, want wilde katten zijn over het algemeen absoluut niet bang van water. De tijgerkat staat erom bekend, dat hij zijn behoefte in stromend water doet, zodat hij zijn aanwezigheid niet aan andere dieren verradert. Er zijn Bengalen die mee onder de douche gaan en die uit zichzelf op de WC plassen. Leer ze niet om vervolgens door te trekken, want ze doen de hele dag niet anders meer. Als er een bad volloopt, valt de Bengaal er gegarandeerd in. Bengalen drinken het liefste stromend water uit de kraan, maar water in een waterbak kan ook stromend gemaakt worden door er flink in te spetteren.

Bengalen praten graag, maar meestal niet hard. Krolse poezen kunnen wel verschrikkelijk hard schreeuwen. Ook als ze tegen hun zin opgepakt worden kunnen Bengalen heel hard gillen. Een niets vermoedende *steward* kan hier behoorlijk van schrikken. Het betekent echter niets: waar een gemiddelde kat na zo'n waarschuwing aan zou vallen, is het voor de Bengaal gewoon conversatietoon. Voor Bengalen die buiten lopen heeft de 'sirene' wel zijn voordelen. Als een vreemde de kat wil stelen, weet de buurt meteen dat de Bengaal opgetild wordt. Bengalen lopen dus niet zoveel risico gestolen te worden als men zou denken van

zo'n bijzondere kat. Bovendien zijn Bengalen vaak wantrouwend tegen vreemden en laten zich zeker buiten niet zomaar door hen meenemen. En voor sommige mensen zal zo'n grote, gevlekte verschijning met zijn roofdierenuitdrukking er iets te gevaarlijk uitzien om op te pakken, zeker als hij nog wat gezellige conversatie maakt. Maar hoewel Bengalen dus vrij goed naar buiten kunnen, hoeven ze niet persé naar buiten en zijn ze zeer tevreden binnenshuis. In verband met de vele gevaren die buiten op de loer liggen is het vaak verstandiger een kat niet buiten te laten, maar een buitenren te maken.

Als binnenkat moeten Bengalen wel de mogelijkheid hebben om te rennen en om te klimmen, een trap is bijvoorbeeld heel leuk speelgoed. Als een Bengaal zijn grote energie kwijt kan, al is het maar met dat propje papier, dan zal hij niet vaak iets stukmaken. Bengalen klimmen niet in de gordijnen en scheuren geen behang. Ze willen wél alles een keer gezien hebben en kunnen dan ook vrij roekeloze sprongen maken, bijvoorbeeld om op een kast te komen. Vaak nemen ze dan vliegles naar beneden. Vooral tijdens het spelen kan een Bengaal wel eens wat omgooien, omdat hij dan niet zo goed oplet in zijn geestdrift. Maar dat geldt eigenlijk voor alle actieve katten.

Behalve goede huisgenoten zijn Bengalen ook hele goede ouders. De moederpoezen staan duidelijk nog heel dicht bij de natuur. Het begint al bij de geboorte, deze verloopt zeer snel en opvallend stil. Het lijkt wel of de moederpoes verdoofd is, ze lijkt niet echt bij de bevalling aanwezig. Een poes bij ons is bevallen terwijl de burens met een klopper aan het boren waren in de muur waar haar mand tegenaan stond. Ze gaf geen krimp en leek de volgende dag pas weer echt wakker te zijn. Als het nest eenmaal geboren is blijken Bengalen zeer goede moeders te

zijn, die vaak opvallend natuurlijk gedrag vertonen: een poes bij ons sleepte altijd rondslingerende sokken of speelgoedjes door het huis en riep dan haar kittens bij zich om te komen eten. Eenmaal ving zij zelfs een muis voor ze! Een andere Bengaalsoes slokte al het voer voor de neuzen van haar kroost weg. Toch kwamen deze Bengaaltjes gestaag aan en leken niets te kort te komen. Het bleek dat de poes het opgeslokte voer in hapklare porties weer voor haar kittens opgaf.

Zelfs Bengaalkaters zijn zeer goed met hun kittens. Als je een Bengaal 'stelletje' met kroost ziet, begin je echt te twijfelen aan het verhaal van de solitaire kat die alleen om te paren gezelschap zoekt. Bengaalkaters werken actief mee aan de opvoeding van hun kittens en vormen zo een echt gezinnetje. In Engeland heeft een Bengaalkater zelfs een nest geadopteerd waarvoor de moeder door omstandigheden niet kon zorgen. Alleen de voeding moesten zijn mensen verzorgen, de rest deed hij.

Spelen met een Bengaal is een aparte ervaring. De meeste Bengalen kunnen goed apporteren, we hebben zelfs van een kater gehoord die voorwerpen uit de sloot apporteerde. Ook kunnen Bengalen heel hoog springen, vaak compleet met achterwaartse salto. Met een veren pluimpje is dit goed te zien, maar ook een bromvlieg wordt met veel enthousiasme achterna gezeten. Het voordeel hierbij is, dat het huis zelfs in de warmste zomer op milieuvriendelijke wijze vrij blijft van vliegen. In de slaapkamer worden 's nachts ook muggen weggevangen, nog voordat ze de kans krijgen om te steken. Nadeel van de mini-jachtpartijen is, dat Bengalen niet altijd even goed opletten waar ze neerkomen na een sprong: bij de vliegenjacht kan weleens wat sneuvelen en bij de muggenjacht komt de ongestoorde nachtrust in gevaar.

Een ander leuk spelletje is vissen. Men neemt een Bengaal, een leuk speelgoedje, een stuk touw en een stokje. Bind het speeltje met het stuk touw aan het stokje, gooi het 'aas' uit en hengelen maar. Leuk voor de Bengaal en ontspannend voor de baas. Tip voor de luie baas: koop zo'n laserpen. Het rode lichtje maakt iets los in de Bengaal, waardoor hij erachteraan rent en springt tot hij erbij neervalt. Dit alles zonder enige inspanning van de baas. Let ook hierbij weer zelf op waar de kat neerkomt, de Bengaal doet het niet.

Natuurlijk zijn Bengalen niet helemaal perfect, daarom nog even aandacht voor de nadelen van het

Bengalen-karakter: een Bengaal kan niet zoals vele andere katten 'langs elkaar heenleven'. Hij zal andere katten niet met rust laten en is dus absoluut niet geschikt om bij een niet-sociale kat te plaatsen. Ook met angstige katten vormt een Bengaal geen goede combinatie: vooral *ongecastreerde* poezen en katers kunnen een angstige kat genadeloos plagen. Het plagen bestaat vooral uit vanuit een hinderlaag bespringen. Ongecastreerde Bengaalkaters kunnen onder invloed van hun mannelijke hormonen poezen en castraten lastig vallen. Ongecastreerde Bengaalsoezen kunnen behoorlijk sproeien, vooral als ze krols zijn, en houden er een strikte hiërarchie in huis op na. Hierbij plaagt de hoogst geplaatste poes de lager geplaatste poezen, waarbij de laagst geplaatste poes het erg moeilijk kan hebben.

Het plagen van poezen en het sproeien is makkelijk te voorkomen door de Bengaal op tijd te laten castreren. Natuurlijk zijn er ook veel Bengalen die nooit dit soort problemen geven, het is echter verstandig van tevoren te overleggen of een Bengaal bij jouw kattengroep past en als je wilt fokken, hoe je met eventueel sproeigedrag om kunt gaan.

Het type

Het kootype

Vergeleken bij de grootte van het lichaam is de kop van de Bengaal relatief klein. Bij dekkaters kunnen *katerwangen* de kop veel groter doen lijken. Dit is onvermijdelijk, als men de dekkaters een relatief klein hoofd zou willen laten hebben worden de koppen van poezen en gecasteerde katers veel te klein. De kop is vrij lang, waarbij niet de voorsnuit het grootste deel van de lengte van de kop bepaalt, maar het voorhoofd.

eivormig

romaans

glooiend

Het profiel is vrijwel recht, waarbij zowel een eivormig profiel, een romaans profiel en een glooiend profiel met een hele kleine overgang tussen voorhoofd en snuit voorkomen (zie afb). De neus is groot en regelmatig van vorm, met een baksteenrood neusleertje. De *jukbeenderen* zijn hoog en uitgesproken. De ogen zijn groot en ovaal en staan ongeveer een oogbreedte uit elkaar. Kittens kunnen puilogen hebben, deze

komen op latere leeftijd in proportie. De oren zijn in het ideale geval kort en breed aan de basis met een afgeronde top en een symmetrische vorm. De stand van de oren is gemiddeld: niet bovenop de kop maar ook niet ervan afvallend. Perfecte oren komen nog vrijwel niet voor (zie afb). De op het moment bij latere generaties best uitziende oren zijn gemiddeld van lengte, gemiddeld van breedte en gemiddeld geplaatst. De toppen zijn meestal iets te puntig en de aanzet iets te smal, maar brede, afgeronde oren zijn erg moeilijk klein te krijgen. Symmetrie, afronding en plaatsing lijken het belangrijkste voor de juiste uitdrukking: erg storend in de uitdrukking zijn oren met een lange, ronde buitenrand en een korte, steile binnenkant, vooral omdat deze vaak zeer groot lijken. Ook te hoog geplaatste, smalle, puntige oren met *lynxpluimen* vallen erg op, hoewel ze vaak klein van stuk zijn.

ogen ovaal

ogen te oosters

ogen te rond

oren perfect

te hoog gepl.,
smal en spits

asymmetrisch

Achter op de oren zit bij voorkeur een lichte *wildvlek*. Uniek voor de Bengaal zijn uitgesproken snorhaarkussens (zie afb). Als de kat de snorharen achteruit trekt, lijken de snorhaarkussens te verdwijnen omdat ze uit vlees bestaan. Belangrijk voor de uitdrukking is de scherpe gezichtstekening met een lichte bril, donkere bliksems op de wangen en een donkere keelstreep. De ogen hebben een heel dun randje zwarte mascara, boven de ogen bevinden zich lichte strepen. Snorhaarkussens, kin en hals zijn lichter gekleurd. De voorhoofdstekening bestaat uit donkere strepen, die naar achteren in de nek dikker worden. De gezichtstekening is veelkleurig met zwart, ivoor, wit, roodbruin en bruin. Hoe scherper het contrast tussen de kleuren, hoe beter. Bengalen die dicht bij het wild staan hebben vaak een zeer gecontrasteerde gezichtstekening. Belangrijk bij de Bengaal is een sterke kin. In profiel gezien moet de onderkaak op één lijn liggen met de bovenkaak. Ook moet de onderkaak een behoorlijke dikte hebben, omdat de dikke snorhaarkussens anders de kin verbergen, waardoor hij veel zwakker lijkt dan bij andere rassen. Een zwakke kin maakt de uitdrukking erg onnozel (zie afb), wat voor een wild uitziend ras natuurlijk uit den boze is. Daarom is het erg belangrijk dat bij de fok hierop gelet wordt.

sterke kin

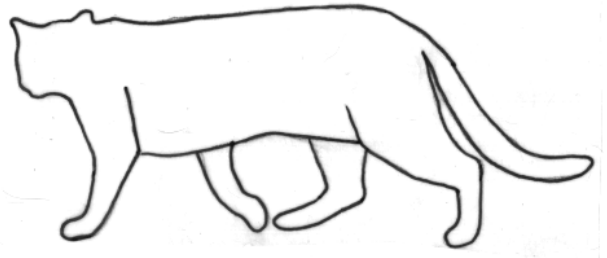

zwakke kin

Het lichaamstype

De Bengaal heeft een lang en gespierd lichaam (zie afb), en ook de nek is vrij lang en gespierd. Vooral bij sommige dekkaters kan de nek te kort zijn, wat samen met de zware bespiering een zeer gedrongen indruk geeft. Hoewel dit er erg stoer uitziet, doet het wel af aan het wilde uiterlijk van een Bengaal. De gespierde schouders zijn zeer uitgesproken en maken een rollende beweging bij het lopen. De poten zijn stevig en gespierd, met grote ronde voeten. De Bengaal staat vrij hoog op de poten, waarbij de achterpoten iets langer zijn dan de voorpoten. Dit versterkt de indruk van een rollende, sluipende gang. De rug is lang en sterk, de achterhand fors en gespierd. De staart is middellang en dik, met een afgeronde top. Hij wordt laag gedragen, wat de lengte van het lichaam accentueert.

De totaalindruk van een Bengaal is atletisch en krachtig. De katers zijn over het algemeen groot, 5 tot 6 kilo is geen uitzondering. De poezen zijn vaak een stuk kleiner dan de katers. De vroege generaties zijn over het algemeen groter dan hun soortgenoten uit de latere generaties. De Bengaal is zwaarder dan hij eruit ziet, waarschijnlijk door de bespiering. Toch geeft een Bengaal geen lompe indruk, maar meer die van ingehouden kracht en natuurlijke gratie.

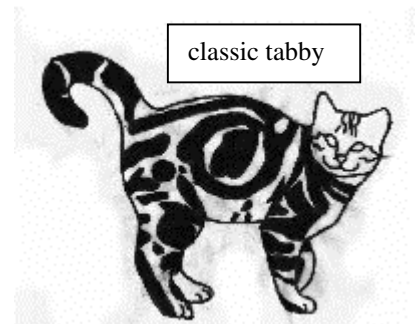
ideale lichaamsbouw van de Bengaal

Op shows komen de Bengalen gestrekt het mooiste tot hun recht, omdat hun lichaamslengte dan het beste naar voren komt. Het is alsof de Bengaal dit weet, want ook thuis ligt hij het liefst geheel gestrekt. In het zonnetje, of op een rugleuning met één poot nonchalant omlaag bungelend, of plat op de buik met het hele lichaam achter zich gestrekt. Vooral van achteren gezien is dit een zeer indrukwekkend schouwspel. Ook van zich uittrekken weet een Bengaal een hele voorstelling te maken (zie foto).

De aftekening

Bij de Bengaal vindt men twee patronen, het gevlekte en het gemarmerde (marble). Het gevlekte lijkt direct van de tijgerkat afkomstig te zijn, en het gemarmerde is een soort variatie op de *classic tabby*, maar dan met veel meer kleuren en een meer horizontale oriëntatie van het patroon. Binnen deze patroontypen bestaat zeer veel variatie in grootte, vorm en oriëntatie die *polygenetisch* bepaald wordt. Behalve twee patroontypen zijn er ook twee kleurslagen: de *browntabby* en de siamese tabby (sneeuwbengaal). Ook binnen deze kleurslagen, vooral bij de browntabbies, bestaan vele varianten. Hieronder worden de kleurslagen en patronen afzonderlijk beschreven.

De gevlekte Bengaal (brown spotted tabby)

De grondkleur, vlekkleur en het patroontype kunnen sterk van elkaar verschillen. De grondkleur moet warm zijn, maar niet zo warm mogelijk: uit ervaring is gebleken dat een zeer warme kleur tot gevolg heeft dat de vlekken bruin worden in plaats van zwart, waardoor het contrast met de grondkleur verdwijnt. Ook blijken de bijzondere aftekeningen (koptekening, halsbanden, wildvlekken) te verdwijnen als de grondkleur te warm en te donker wordt. Let op: een Bengaal kan tot de leeftijd van drie of vier jaar warmer van kleur worden en dus in de loop van zijn leven 'vervagen'. Om de bovenstaande verschijnselen te vermijden en om de gelijkenis met een wilde gevlekte katachtige zo groot mogelijk te maken, lijkt een warmgele ondergrond de ideale te zijn. Andere grondkleuren, zoals lichtgeel, reekleur, oranje, warmrood en donkerrood zijn echter ook toegestaan en worden door sommige liefhebbers geprefereerd.

De vlekkleur kan uiteenlopen van inktzwart via alle variaties van donkerbruin naar rossigbruin. De donkerste vlekken (bij voorkeur inktzwart) geven natuurlijk het scherpste contrast, maar alle genoemde kleuren zijn toegestaan, als het contrast met de grondkleur maar groot is. Grote vlekken vertonen vaak meer contrast dan kleine vlekken, en puntige vlekken zien er vaak spectaculairder uit dan ronde vlekken, maar in principe zijn alle vlekvormen en -formaten toegestaan.

Het patroon van de Bengaal moet zo duidelijk mogelijk afsteken tegen de achtergrond. Behalve kleurverschil tussen vlek en achtergrond en vleggrootte is hierbij ticking van belang. Ticking betekent, dat één individuele haar meerdere kleurbandjes heeft (zie afb). Alle tabby katten hebben ticking, wat de duidelijkheid van het patroon sterk aantast doordat een gespikkeld effect optreedt in de vacht. De Bengaal is het enige tabby kattenras dat voor het oog vrij van ticking kan zijn. Dit geeft de Bengaal zijn ongeëvenaarde contrast. Doordat elke Bengaal van een kruising met huiskatten afstamt, zit de ticking in het genenmateriaal. Bij het fokken van Bengalen is het daarom van het grootste belang dat zeer streng op zo min mogelijk ticking geselecteerd wordt. Het kruisen van Bengalen met andere rassen om nieuw bloed te krijgen heeft meestal tot gevolg dat de ticking verhevigt. Door de mogelijkheid om nieuwe Bengaallijnen te creëren met behulp van onverwante tijgerkatten is uitkruisen naar andere kattenrassen echter niet meer nodig en zeer onverstandig.

ticking

De oriëntatie van de vlekken moet willekeurig of horizontaal (*vloeiend*) zijn. Verticaal georiënteerde vlekken zijn ongewenst, omdat zij bij wilde gevlekte katachtigen niet voorkomen en omdat zij het vlekpatroon verstoren als de kat zit of opgerold ligt. De Bengaal lijkt dan gestreept. Men kan het patroon van de Bengaal zien als een ritmisch geheel, en een verticale vlektekening verstoort het ritme. Om dezelfde reden zijn verticale strepen ongewenst. Deze bevinden zich vaak direct achter de voorpoten op de ribben en hoog op de achterpoten (over de knie) en zijn zeer moeilijk weg te fokken. Vaak hebben Bengalen met grote vlekken meer neiging tot het hebben van strepen. Combinatie van

twee Bengalen met strepen geeft meestal nog meer strepen. Om strepen weg te fokken is een strenge selectie op streeploze patronen noodzakelijk. Strepen op de poten en de ringen om de staart moeten zoveel mogelijk opgebroken zijn. De schouders moeten ook zoveel mogelijk gevlekt zijn, of liever nog, een onregelmatige tekening vertonen die doet denken aan de marble tekening. Deze tekening is vaak driekleurig en zeer spectaculair.

Rozetten, bestaand uit een cirkeltje van vlekken met een warmer binnenste, of uit een hele grote vlek met een warmer binnenste, zijn zeer gewenst, maar niet verplicht. Wel verplicht is een gevlekte buik, het liefste met een ritssluiting of 'zipper design', een patroon van in de lengte van de buik georiënteerde vlekjes, met aan weerszijden uitstekende afgeplatte vlekje die in de breedte wijzen.

ritssluiting

De marble (browntabby marble)

Het marblepatroon vererft *recessief* ten opzichte van het vlekpatroon. Marble en gevlekte Bengalen komen regelmatig in hetzelfde nest voor. De kleureisen voor de marble Bengaal zijn hetzelfde als voor de gevlekte Bengaal. De marbles hebben vaak een warmere grondkleur dan hun gevlekte nestgenoten, en door de grotere aftekening hebben zij vaak een scherper contrast met minder ticking. Het patroon moet het liefst vrij breed zijn. De meeste marble Bengalen zijn tegenwoordig driekleurig, waarbij het binnenste deel van de aftekening warmer is dan de grondkleur. Vaak is het warmere binnenste van de aftekening nog doorkruist met een soort visgraatmotief in de kleur van de rand. De tekening op de schouder van een marble Bengaal is zo mogelijk nog kleuriger dan de rest van de aftekening. Zo kunnen ook vierkleurige marbles ontstaan, die een zeer spectaculaire samenvloeiing van kleuren vertonen.

De oriëntatie van de aftekeningen moet zo min mogelijk gelijkenis vertonen met de classic tabby 'bulls-eye' tekening (zie afb.) Ook zware verticale markeringen zijn ongewenst. De beste marmertekening is zo horizontaal of vloeiend mogelijk (zie afb.). Rozetten op staart en achterste zijn zeer gewenst. Veel fokkers gebruiken marbles bij de fok van gevlekte katten. Door het inkruisen van een marble Bengaal worden de gevlekte nakomelingen vaak warmer van kleur, met grotere vlekken die bovendien een meer willekeurige oriëntatie vertonen. Het nadeel van een kruising met een marble is, dat van de marble ouder weinig te voorspellen is over het contrast, de ticking en het vlekpatroon dat hij of zij zal vererven aan de gevlekte kittens. De voordelen wegen hier echter ruimschoots tegenop: drie of meer generaties gevlekt aan gevlekt gefokte Bengalen hebben meestal veel kleinere vlekjes en een meer verticaal g

Vloeiend marble patroon

Marble en gevlekt vererven niet helemaal eenduidig: er komen vaak tussenvormen voor tussen beide tabby variëteiten. Over het ontstaan van deze 'mengbengalen' is niet veel bekend. Voor de fok van gerozette Bengalen zijn zij echter gewenst, door hun grote 'vlekken' en hun vaak driekleurige genetische achtergrond.

Sneeuw bengalen

Het marblepatroon en het vlekpatroon van de sneeuw bengalen verschillen niet van de patronen van de de browntabbies, alleen de kleuren zijn anders. De grondkleur is ivoorwit, met bruine of zwarte aftekeningen. Ook gerozette sneeuw bengalen komen voor, de kleur in of tussen de vlekken is dan warm lichtbruin. Marble sneeuw bengalen zien er erg spectaculair uit, de vloeiende vormen met zachte bruintinten zijn volstrekt uniek in de kattenwereld.

De oogkleur van een sneeuw bengaal is afhankelijk van zijn genetische achtergrond, die voortkomt uit de zogenaamde *albinoserie*. De albinoserie veroorzaakt een verzwakking van de *pigmentvorming* in de vacht en bestaat op volgorde van toenemende pigmentvorming uit:

Albino: wit met rose ogen

Siamees: donkere *points*, licht lichaam, blauwe ogen

Tonkanees: mengvorm tussen siamees en burmees, groene ogen

Burmees: donkere points, donker lichaam, gouden ogen

Normale pigmentatie: dominant ten opzichte van verminderde pigmentatie. Vachtkleur en oogkleur variabel.

De vererving van de genen voor verminderde pigmentatie verloopt recessief ten opzichte van normale pigmentatie. Een Bengaal met één siamees, burmees of tonkanees gen is een browntabby Bengaal. Een Bengaal met twee siamese genen is een sneeuw bengaal met blauwe ogen. Een Bengaal met een siamees gen en een burmees gen is een sneeuw bengaal met groene ogen (tonkanees). Een Bengaal met twee burmese genen is een sneeuw bengaal met groene of gele ogen. Het verschil tussen een siamese sneeuw bengaal en een tonkanese of burmese sneeuw bengaal is bij de geboorte te zien doordat siamese sneeuw bengalen wit geboren worden, terwijl de andere sneeuw bengalen al een aftekening vertonen. Het verschil tussen een burmese sneeuw bengaal en een tonkanese sneeuw bengaal is vrijwel niet te zien. Onderzoek van de stamboom en nakomelingen kan uitkomst bieden: als zo'n sneeuw bengaal gepaard met een blauwogige sneeuw bengaal witgeboren, blauwogige jongen krijgt, is het een tonkanese sneeuw bengaal.

tonkanese sneeuw bengaal

Alsof dit alles nog niet ingewikkeld genoeg is, hebben sneeuw bengalen vaak namen als: seal lynx tabby, sepia of mink. Dit zijn de Amerikaanse namen voor respectievelijk tabbypoint siamees, burmees en tonkanees. Een sepia sneeuw bengaal draagt dus twee keer het burmese gen onder zijn pels.

Maar waarom heeft de sneeuw bengaal nu vlekken of marble over zijn hele lichaam, terwijl een tabbypoint Siamees een wit lichaam heeft met tabby points? De verklaring hiervoor ligt in de *selectieve fok*. Siamezen worden al generaties lang gefokt op een zo licht mogelijk lichaam en zo donker mogelijke points. Als een tabbypoint Siamees ouder wordt, wordt zijn lichaam donkerder en komt de tabbytekening op het lichaam tevoorschijn. Een sneeuw bengaal heeft zo min mogelijk kleurverschil tussen points en lichaam. Een goede sneeuw bengaal is dus eigenlijk een hele slechte Siamees, en heeft op heel jonge leeftijd (vóór een half jaar) al een donker lichaam, waardoor de vlekken duidelijk te zien zijn.

Sneeuw bengalen en browntabby Bengalen kunnen gewoon gekruist worden, waardoor gemengde nesten ontstaan. In de VS echter hebben sommige catteries zich alleen op sneeuw bengalen gespecialiseerd, wat bepaalde voordelen heeft maar ook nadelen. Voordeel is, dat beter selectief gefokt kan worden op de sneeuweigenschappen, zoals weinig kleurverschil tussen lichaam en points. Van een browntabby Bengaal met sneeuwfactor is immers niet te zien wat voor soort sneeuw hij zal vererven. Bovendien worden de fokresultaten bij sneeuw bengalen, die meestal wit geboren worden en later pas tekening krijgen, vrij laat zichtbaar. Een gemengd nest vermindert ook de kans op een Bengaal met een bepaalde kleur. Een nest bestaand uit alleen maar sneeuw bengalen geeft bijvoorbeeld een grotere kans op een werkelijk goede sneeuwgeklepte poes dan een toverbalnest, waarin bijvoorbeeld browntabby spotted, marble, sneeuw gevlekt en sneeuwmarble tegelijkertijd in voor kunnen komen. De kans dat het gevlekte sneeuw bengaltje dan net de beste van het nest én een poes is, is erg klein.

Nadeel van sneeuw aan sneeuw fok is, dat sneeuw bengalen door hun minder intensieve pigmentering en door vreemd bloed vaak een minder koptype hebben. Vooral de wilde expressie is bij veel sneeuw bengalen ver te zoeken. Af en toe inkruisen van browntabby Bengalen is dan de enige oplossing.

Bijzonderheden van de Bengaal

De pels

De Bengaal heeft een zeer zachte vacht, die aan de pels van een wild dier doet denken. Een nederlandse keurmeester vergeleek de vacht van een Bengaal op de keurtafel met die van een ocelot, die hij eens had geaaid. De pels bestaat uit middellang tot kort haar en is zeer typisch voor de Bengaal. Men kan een Bengaal als het ware in het donker aan zijn vacht herkennen. Het is belangrijk dat de vachten van de Bengalen niet te lang worden, omdat het vlekpatroon dan vervaagt. Ook teveel *ondervacht*, ingefokt om de vacht nog dikker en zachter te maken, kan het contrast van het patroon bederven doordat veel ondervacht de haren uit laat staan waardoor de vlekken minder goed zichtbaar worden. De zachte vacht wordt waarschijnlijk veroorzaakt door een vrij dunne structuur van de haren, die recessief vererft ten opzichte van hardere haren.

Als de ouders allebei een pels hebben, zullen dus alle kittens ook een pels hebben. Als één van de ouders een pels heeft kan een deel van de kittens toch een pels krijgen, als de ouder zonder pels de factor die de pels veroorzaakt draagt. Dit geldt natuurlijk ook voor kittens waarvan beide ouders geen pels hebben, maar wel dragers zijn. De kittens met pels kunnen zeer jong onderscheiden worden van hun nestgenoten, doordat zij vaak een dunner behaard buikje hebben dat rose doorschijnt (zie foto). Er lijkt een relatie te bestaan tussen de pels van de Bengaal en de volgende speciale eigenschap: het goudglitter.

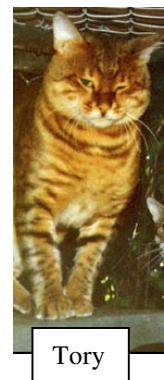

Het goudglitter

Sommige Bengalen zien eruit alsof ze bestrooid zijn met goudstof. Deze schittering over de vacht, meestal goudglitter genoemd, wordt veroorzaakt door een gouden topje aan iedere haar. Vooral in zonlicht of helder lamplicht geeft dit een zeer spectaculair effect, dat ook weer uniek is voor de Bengaal. Het goudglitter is vooral goed te herkennen aan de poten, de neus en aan het topje van de oren. Het goudglitter is een recessief verervende eigenschap, dus als beide ouders geglitterd zijn, zijn alle kittens het ook in meer of mindere mate. Net zoals bij de pels geldt, dat Bengalen zonder glitter het wel kunnen vererven. Op kittens is het goudglitter al vlak na de geboorte te herkennen als men de kittens in het licht kan houden. Het goudglitter is dan te zien op de neusbrug. Ook gaat glitter vaak samen met het pelstype vacht, dat zoals boven genoemd te herkennen is aan het rose buikje.

Het goudglitter lijkt veroorzaakt te worden door een verdunning van de haarschacht, die waarschijnlijk tevens verantwoordelijk is voor de zachtheid van de pels. Een dergelijke verdunning van de haarschacht is ook uit de hamster- en muizenfok bekend. Bij deze knaagdieren veroorzaakt de afwijkende haarstructuur een satijnglans over de vacht. Een muis met zo'n vacht heet dan ook een satijnmuis. Ook bij cavia's en paarden komen satijnglanzende individuen voor. Of het hier een vergelijkbare mutatie betreft, is niet bekend. Andere mutaties komen wel voor bij verschillende soorten zoogdieren, zoals het siamese gen (katten, konijnen, muizen, ratten), het langhaargen (hamsters, konijnen, honden, katten) en het gen dat *black-and-tan* tekening veroorzaakt (konijnen, honden, muizen).

Het goudglitter bij de Bengalen is afkomstig van één kat, die in de stamboom van zeer veel Bengalen voorkomt: Millwood Tory of Delhi (zie foto). Tory was een uit India afkomstige straatkat, met een goudkleurige pels en smaragdgroene ogen. Het goudglitter is dus geen eigenschap die afkomstig is van het wild, al is het wel uniek voor de Bengaal. Maar Tory vererfde niet alleen zijn glitter, in de van hem afstammende lijnen hadden bijna alle katers een zeer grote, ronde kop met een spitse

snuit en enorme katerwangen, een precies evenbeeld van hun illustere voorouder. Inmiddels zijn door kruising met andere lijnen geglitterde Bengalen ontstaan met andere koptypen, maar af en toe duikt het 'Tory-hoofd' weer op. Hoewel het goudglitter erg mooi is, heeft het dus niet alleen voordelen.

Volgens Mrs Jean Mill, de stichtster van het Bengaalras, is er een ander mogelijk nadeel van het goudglitter, namelijk dat het een recessieve variant is van ticking. Zij bedoelt hiermee, dat een geglitterde kat eigenlijk een kat met ticking is, waarvan alleen het tickingpuntje van de haar niet zwart is, maar goudkleurig. In plaats van het gespikkelde effect van de ticking, ontstaat de gouden gloed van de glitter. In een bepaald soort licht ziet een geglitterde Bengaal er ook vaak geticked uit. Geglitterde Bengalen met een lichte grondkleur tonen in hun jeugd ook vaak ticking, als met de leeftijd de kleur verdiept van bijvoorbeeld lichtgeel naar donkergeel, 'verdwijnt' de ticking. De glitter en de warme kleur maskeren als het ware de ticking, waardoor het lijkt alsof de kat vrij is van ticking.

Het nadeel hiervan is, dat als men een geglitterde Bengaal kruist met een ongeglitterde Bengaal de jongen die het gen voor glitter alleen dragen, ticking kunnen vertonen. En deze ticking is natuurlijk ongewenst. Tegenwoordig worden veel nieuwe F-1 en F-2 generaties met behulp van geglitterde Bengalen gemaakt en doordat de tijgerkat zelf niet voor glitter draagt kunnen de F-1 jongen ticking vertonen. Kruist men de ontstane F-1 generatie nu weer met een geglitterde kat, dan ontstaan zeer spectaculaire geglitterde F-2's. Maar als men voortdurend met geglitterde katten moet fokken om de ticking te vermijden, blijft de bloedverversing natuurlijk op een laag peil: alle glitterkatten hebben immers Tory in hun achtergrond. Daarom is het misschien verstandiger om ongeglitterde Bengalen met een tickingvrije vacht ook te waarderen: uit ervaring is gebleken dat zij wel een pels kunnen hebben.

De verwantschap tussen ticking en glitter is echter slechts nog een theorie. Deze theorie zal in de toekomst misschien door verdere kruisingen van geglitterde en ongeglitterde Bengalen bewezen of ontkracht worden. Het onderzoek naar glitter is nog in volle gang, zo is ontdekt dat glitterharen onder de microscoop luchtbubbelletjes blijken te bevatten. Wat hiervan de betekenis is, is nog niet bekend, maar de bubbelletjes lijken de oorzaak te zijn van de gladde structuur en de aparte breking van het licht die de glittervacht kenmerken.

Witte buik

Bijna alle gevlekte wilde katachtigen hebben een witte buik, waarbij de lichtere onderzijde ook doorloopt aan de binnenkant van de poten en op de borst. De witte onderkant verhoogt het contrast van het vlekpatroon en maakt het zeer spectaculair. Vooral de vroege generaties hebben soms een zuiver witte onderkant. Latere generaties hebben vaak wel een lichtere onderkant, maar bijna nooit zuiver wit. Bovendien blijft de lichtere kleur vaak beperkt tot de buik en zijn de poten en borst gewoon warm van kleur. Zeer licht gekleurde Bengalen met rossige vlekjes hebben vaak de beste lichte buik. De warm oranje gekleurde Bengalen hebben vaak een rossig gekleurde buik.

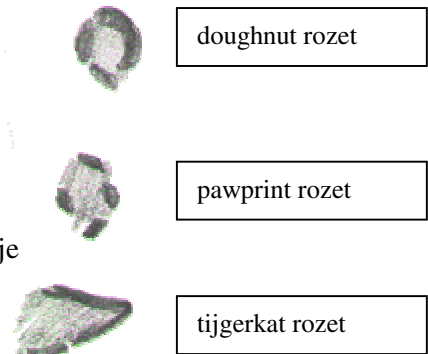

De witte buik van de Bengaal moet duidelijk gevlekt zijn, ook bij de marble variëteit. Als de buik spierwit is, maar zonder vlekking, is er sprake van *witte aftekeningen*. Deze worden veroorzaakt door een dominant gen en zijn bij de Bengaal absoluut verboden. Witte aftekeningen liggen als het ware

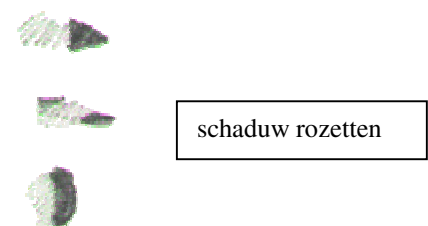
over het onderliggende patroon, terwijl de witte buik van wilde katten deel uitmaakt van het patroon. Witte aftekeningen kunnen zeer klein zijn of bijna de hele kat bedekken, zodat deze wit met gekleurde vlekken wordt (harlekijn). Een kat die *homozygoot* is voor het witte aftekeningen gen heeft veel meer wit dan een *heterozygote* kat. Ook kleinere witte aftekeningen, zoals witte tenen, medaillons en buikvlekken zijn zeer ongewenst. Witte buikvlekken op een Bengaal met een lichte buik zijn te herkennen doordat ze geen donkere vlektekening hebben.

Rozetten

Rozetten zijn vlekken waarvan het binnenste warmer gekleurd is dan de ondergrond. Er zijn verschillende soorten rozetten, die bij diverse soorten wilde katten voorkomen (zie afb.). De voorouder van de Bengaal, de Bengaalse tijgerkat, heeft vaak een gerozette vacht, maar niet altijd. Sommige tijgerkatten hebben gewoon zwarte vlekken, meestal puntvormig en compleet horizontaal georiënteerd. De gerozette tijgerkatten hebben zeer grote, driehoekige vlekken met een warmrood binnenste. De Bengaal is het enige kattenras waar rozetten voorkomen. Meestal bestaan die rozetten uit een cirkeltje van vlekjes met daartussen een warmer binnenste. Deze rozetten bevinden zich gewoonlijk alleen midden op het lichaam van de kat en hebben vaak de vorm van een doughnut. Het achterste en de schouders van de kat zijn gewoon gevlekt.

Een ander soort rozetten zijn schaduwrozetten: dit zijn vlekken met aan één kant een soort warmer gekleurde schaduw. Ook de driekleurige marble Bengaal heeft een soort rozetten, want de aftekening heeft een warmer binnenste. Er bestaan Bengalen met grote puntvormige rozetten over hun hele lichaam en Bengalen met luipaardachtige rozetten (pawprint rozetten). Er schijnen zelfs Bengalen rond te lopen met een tekening die sprekend lijkt op die van een nevelpanter. Maar deze zeer spectaculaire rozetten komen meestal voor bij de vroege generaties en bij fokkers die erg veel kittens fokken. Ook in de Verenigde Staten is nog geen fokker erin geslaagd generatie op generatie geheel gerozette Bengalen te fokken.

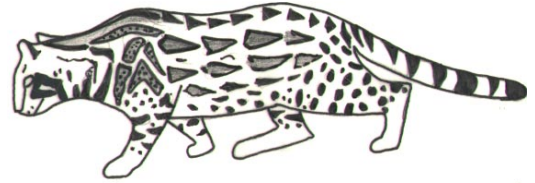
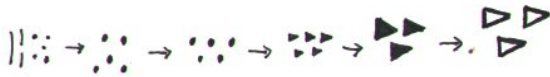
In Nederland wordt bijna niet met vroege generaties gefokt en is een veel kleinere schaal gebruikelijk dan in Amerika. Toch zijn wij ervan overtuigd dat door uitsluitend selectief te fokken grote rozetten over het hele lichaam ontwikkeld kunnen worden. De eerste stap hierbij is om te selecteren op zo groot mogelijke vlekken. Misschien valt het centrum dan vanzelf uit de vlekken. Ook kunnen de ontstane groot gevlekte katten gekruist worden met driekleurige marbles en/of klein gerozette dieren om zo de derde kleur te introduceren.

De boven genoemde klein gerozette Bengalen komen vrij veel voor. Dit type rozetten bestaat uit een aantal samengeklonterde vlekjes met een warmer binnenste ertussen (zie foto). Het nadeel van dit soort rozetten is, dat dit type rozetten vaak samen gaat met ribstrepen, en dat het zich beperkt tot een klein deel van de kat. Ontwikkeling van dit soort rozetten tot tijgerkat type rozetten is erg

moeilijk.

In onze eigen theorie bestaan de rozetten niet uit een aantal vlekken met een warmer tussenstukje, maar uit heel groot geworden driehoekige vlekken, waar het binnenste uit is verdwenen. In de linker afbeelding is de verwachte ontwikkeling van eenvoudige vlekken naar de grote rozetten getekend, met de rechter afbeelding als eindresultaat.

Om de stap van kleine driehoekige vlekken via grote driehoekige vlekken naar grote driehoekige rozetten te maken zijn de marble Bengalen onmisbaar. Allereerst om de vlek grootte op peil te houden, want als men gevlekt aan gevlekt kruist worden de vlekken van de kittens vaak weer kleiner. Maar doordat de marbles op hun eigen manier gerozet zijn, zullen zij waarschijnlijk ook bij het 'wegvallen van het centrum' uit de grote driehoekige spots betrokken zijn. De meest bruikbare marbles voor dit doel zien eruit als op de linker afbeelding, met vrijwel geen marmertekening meer maar meer een soort enorme vlekken in een horizontaal patroon. Het minst bruikbaar zijn de marbles zoals de rechter afbeelding, met heel smalle aftekeningen, die waarschijnlijk kleinere spots

veroorzaken. Bovendien heeft

de Bengaal van de rechter afbeelding een zeer dikke verticale aftekening op de rib recht achter de voorpoot. Gevlekte afstammelingen van deze marble kunnen hierdoor zware ribstrepen ontwikkelen, vooral omdat groot gevlekte Bengalen toch al neiging tot streping hebben.

Sinds we de boven uitgelegde theorie ontwikkeld hebben, zijn er in Nederland al enkele stappen in de goede richting gemaakt: groot gevlekte Bengalen komen regelmatig voor en de combinatie van klein gerozette Bengalen met groot gevlekte Bengalen heeft groot gerozette kittens opgeleverd (zie foto rechts). Het uiteindelijke doel is hiermee echter nog niet gerealiseerd: de rozetten zijn niet over het hele lichaam verspreid, niet alle rozetten zijn puntvormig en er is nog sprake van ribstrepen en strepen op de poten. In de

Verenigde Staten zijn in de latere generaties al geheel gerozette Bengalen gesignaleerd. Een 'nieuwe' vorm van gerozette Bengaal heeft daaraan een grote bijdrage geleverd: de gerozette marble (zie foto links). Nakomelingen van een gerozette marble zijn ook in Nederland en hebben een mogelijke oplossing voor het streepprobleem in de genen: het horizontale patroon.

Horizontaal patroon

Op zoek naar de Bengaal met de perfecte vachtkleur zagen we een foto van een gerozette marble: de horizontale streep aan weerszijden van de ruggegraat was geheel opgebroken in grote, ronde driekleurige rozetten. Dit moest de ultieme marble zijn om bij te dragen aan de gerozette Bengaal. Een zoon was snel besteld. De zoon bleek geen gerozette ruglijn te hebben, maar een compleet horizontaal marblepatroon zonder enige verticale invloed (zie foto). Deze horizontale invloed vererfde hij niet alleen naar zijn marble kinderen, maar ook naar de gevlekte kittens.

De horizontaal gevlekte kittens bleken zeer spectaculair, vooral degenen met de kleine vlekken (zie foto). Op een warmgele ondergrond hadden zij duidelijk afstekende zwarte vlekken die zeer

regelmatig van kop naar staart liepen. Zo blijft de Bengaal verrassen. In plaats van een gelijkenis met de margay of Bengaalse tijgerkat was hier sprake van een gelijkenis met een serval of cheetah. Zelfs mensen die totaal niet van katten houden waren diep onder de indruk van deze mini-luipaarden. Een 'toevallig' ontstaan patroon dus, maar met een grote belofte voor de toekomst.

Want behalve een prachtig patroon op zich, belooft de horizontale invloed ook een grote verbetering voor de andere Bengalen, met name de groot

gerozette dieren. Een compleet horizontaal patroon is namelijk een goede oplossing voor ribstrepen, omdat de horizontale invloed de verticale oriëntatie opheft. Zo kunnen de groot gerozette Bengalen die al gefokt zijn verbeterd worden en wordt de weg gebaad voor de volgende stap naar het fokdoel van onze rozetheorie: de Bengaal met een gele ondergrond met grote, puntvormige rozetten, horizontaal georiënteerd over het hele lichaam. Omdat er bij de Bengaal vaak ook sprake is van toevallige vooruitgang bestaat zeker de mogelijkheid dat er spontaan een horizontaal georiënteerde, geheel gerozette Bengaal geboren wordt uit de combinatie van een groot gevlekte/gerozette Bengaal en een horizontaal gevlekte/marble Bengaal.

De ontwikkeling gaat steeds door en de resultaten zijn steeds spectaculairder. Het leuke van de Bengaal is, dat niet alleen het uiteindelijke fokdoel mooi is, maar dat de afzonderlijke stappen die genomen worden om het te bereiken ook zeer het aanzien waard zijn. Want een heel groot deel van het publiek vindt de verpersoonlijking van een wilde kat niet in rozetten, maar in scherp afgetekende kleine zwarte vlekjes tegen een lichte ondergrond. En naast de ontwikkelingen in Nederland zijn er altijd in het buitenland fokresultaten te bewonderen. Want waarom zou je het wiel twee keer uitvinden? Als een ander het al heeft gefokt, is het net zo makkelijk het te kopen!

Ongewenste genen

Doordat de eerste generaties Bengaalkaters steriel zijn, zijn er bij de opbouw van het ras in de Verenigde Staten veel verschillende kattenrassen gebruikt. Het meest gebruikte ras is de Egyptische Mau, maar ook rasloze katten, Ocicats, Abessijnen, Burmezen en waarschijnlijk nog andere rassen zijn gebruikt. Deze katten kunnen een keur aan ongewenste genen in de Bengaal gebracht hebben. Er is een onderscheid te maken bij de vererving van de ongewenste genen, namelijk in dominant verervende genen en recessief verervende genen.

Dominant verervende ongewenste genen

De dominant verervende genen, zoals zilver, genetisch rood, Abessijnse tabby en witte aftekeningen komen meteen tot uiting en kunnen daardoor makkelijk uitgeselecteerd worden. Alleen nieuwe kruisingen met katten met dit *fenotype* kunnen deze genen dan weer terugbrengen in de Bengaal. Bij het ontstaan van het ras kwamen witte aftekeningen, genetisch rood en zilver vrij veel voor: het genetisch rood en de witte aftekeningen komen vooral van rasloze katten en het zilver van de Egyptische Mau.

Witte aftekeningen bevinden zich voornamelijk aan voeten, staartpunt en op de buik, borst en hals. Een Bengaal hoort geen witte aftekeningen te hebben. Buikvlekken en medaillons komen nog wel af en toe voor. Met een Bengaal met deze aftekeningen moet in principe niet gefokt worden. Betreft het een unieke lijn, dan kan het nuttig zijn de betreffende kat toch te gebruiken.

Genetisch rood geeft fel oranje gekleurde dieren maar ook schildpad gekleurde poezen. Een schildpad heeft een mengeling van rode en zwarte haren (al dan niet met tabby-patroon) en kan heel makkelijk te herkennen zijn. Maar soms zijn er slechts enkele rode haren op de poes te zien, bijvoorbeeld een rode teen. Dit dier is dan toch een schildpad en kan gekruist met een gewone Bengaal rode katertjes en schildpad poesjes geven. Genetisch rood komt in het algemeen niet meer voor bij de Bengaal, alleen bij hele experimentele fokkers die met vroege generaties werken zou het nog aangetroffen kunnen worden.

Bij het ontstaan van het ras zijn voor de eerste generaties vaak zilver Egyptische Mau poezen gebruikt, waardoor veel van de eerste F-1's zilvers waren. Deze katten zijn grijs met over het algemeen zeer zwarte vlekken. In de Verenigde Staten noemt men ze ook wel charcoal, omdat hun vlekken zo in en in zwart zijn. Omdat de meeste fokkers echter warm gekleurde Bengalen prefereren is deze kleur zeer zeldzaam, hoewel er nog steeds enkele fokkers nieuwe F-1's maken met Egyptische Mau poezen. De zilver Bengaal is echter nog niet helemaal verdwenen, dankzij een misverstand dat bij enkele fokkers in de Verenigde Staten leeft. Zij noemen de zilver Bengalen namelijk 'sneewbengalen' omdat ze ook een lichte ondergrond hebben met donkere vlekken.

Het onderscheid tussen een zilver Bengaal en een sneewbengaal kan zeer moeilijk te maken zijn.

Een siamese sneewbengaal is altijd te herkennen aan zijn blauwe ogen, maar dat geldt niet voor een burmese of tonkanese sneewbengaal. Een sneewbengaal heeft vaak wat zachtere bruintinten in de aftekening terwijl een zilver meestal een gitzwarte aftekening heeft. Maar dit is niet altijd het geval. Gelukkig komen zilver Bengalen in Nederland vrijwel niet voor, omdat de nederlandse stamboeken stamboomaanvragen controleren of ze genetisch mogelijk zijn. In de Verenigde Staten is dit meestal niet het geval, bovendien worden hier nog steeds nieuwe zilver Bengalen 'gemaakt' door wildkruisingen (zie foto). Pas dus op als je een sneewbengaal uit de VS haalt! Zilver is bij de Bengaal een niet toegestane kleur en zilver gekleurde dieren dienen dus uitgesloten te worden van de fok.

De Abessijnse tabby komt alleen uit een kruising met een Abessijn. Deze kruisingen worden vrijwel niet meer gedaan omdat alle kittens Abessijns getekend zijn (zie foto) en omdat de huidige Abessijn behoorlijk belast is met erfelijke aandoeningen (Patella luxatie, PRA, Amyliodose). Kruisingen van Abessijnen en Bengalen dienen uitgesloten te worden van de fok.

Recessief verervende ongewenste genen

De dominante genen komen meteen tot uiting als een kat ze draagt, recessief verervende genen kunnen echter generaties lang onopgemerkt doorgegeven worden voor ze tot uiting komen. Fokken met dragers geeft voornamelijk kittens die niet het afwijkende uiterlijk vertonen, waardoor moeilijk op deze eigenschappen geselecteerd kan worden. Soms wordt bewust met deze recessieven gefokt met als argument, dat ze bij wilde katten ook voorkomen. Maar hoewel dit vaak het geval is, is het ons inziens geen reden om ze dan ook maar bij de Bengaal in te gaan fokken.

Een afwijkend gekleurde wilde kat heeft vaak veel een minder grote overlevingskans dan de oorspronkelijke versie en komt dus in het wild niet voor. Alleen in gevangenschap kan een wilde kat met een afwijkende kleur in leven blijven. Bovendien voldoet een wilde kat met een afwijkende kleur wel aan de 'eisen' voor het wilde type. Een afwijkende kleur is dan een echte bijzonderheid, het dier ziet er evengoed nog wild uit. Bengalen voldoen nog lang niet allemaal aan de eisen voor een wild uitziend type. Een afwijkend gekleurde Bengaal kan hierdoor zijn laatste echt 'wilde' karakteristieken (bijv. gezichtstekening, lichte buik, rozetten, contrast) verliezen, waardoor hij zich niet langer onderscheidt van andere raskatten en huiskatten. Bij de Bengaal voorkomende recessieven zijn:

Effen zwart

Dit gen, dat de tabby-tekening maskeert, is waarschijnlijk afkomstig van huiskatten, Ocicats, Egyptische Mau's en Burmezen. Zwarte Bengalen komen vrij vaak voor en zijn het bekendste voorbeeld van een in het wild voorkomende kleurafwijking. Een effen zwarte Bengaal, vooral als deze veel ghostmarking vertoont, doet veel mensen denken aan een zwarte luipaard (panter). Maar dat doet een zwarte Oosters korthaar of een zwarte huiskat ook. Het fokken met een effen zwarte Bengaal is niet aan te raden. Door de maskering van de tabbytekening is niets te zien van het vlekpatroon dat deze kat zal vererven. Ook naar de speciale eigenschappen, zoals tickingvrije pels, glitter, contrast, gezichtstekening en witte buik valt alleen maar te raden. Bovendien bemoeilijkt het fokken met effen dieren de fok van mooie tabby Bengalen. Uit een nest met alleen tabby dieren is nu eenmaal makkelijker een zeer goede tabby te kiezen dan uit een gemengd nest, zeker als de te kiezen kat ook nog een bepaald geslacht moet hebben of er nog geoorloofde recessieven voorkomen in het nest (marble, sneeuw). Van alle ongewenste recessieven is de effen Bengaal echter het beste te verdedigen, omdat deze katten als ze een perfect type en veel ghostmarking bezitten een bepaalde wilde schoonheid kunnen hebben.

Blauwtabby

Het gen voor verdunningen komt veel voor bij Ocicats, Burmezen, Abessijnen en huiskatten. Een blauwtabby Bengaal lijkt op een gewone blauwtabby (zie foto), omdat van de speciale eigenschappen van de vachttekening van de Bengaal alleen het patroon te zien is. Het vloeiende kleurenspeel van de marble, de rozetten, de gezichtstekening en de warme kleur verdwijnen. Er schijnen blauwtabby tijgerkatten te bestaan, maar deze zien er ongetwijfeld minder indrukwekkend uit dan hun wildkleurige soortgenoten. Bij het fokken met blauwtabby Bengalen is de aftekening

weliswaar wel te zien, maar de andere bovengenoemde bezwaren blijven geldig. In tegenstelling tot de sneeuw Bengaal voegt de blauwtabby geen voor de kattenwereld unieke kleurcombinatie toe aan het ras, want blauwtabby katten bestaan bij vele rassen.

Langhaar

Het langhaargen komt voor bij Abessijnen, Ocicats en huiskatten. Langharige Bengalen zijn weinig spectaculair, doordat de aftekening vrijwel niet meer te zien is. Ook het karakteristieke koptype verdwijnt in het haar. Langharige Bengalen zijn als katten vrij lastig te herkennen. Ze hebben iets langer, wolliger haar dan gewone Bengalen. Pas als de beharing van de staart verandert, krijgt een langharige Bengaal de karakteristieke pluimstaart, en nog later ontwikkelen zich een kraag en een broek. Langharige Bengalen dienen net als effen zwarte en blauwtabby Bengalen uitgesloten te worden van de fok.

Chocolate, cinnamon

Deze van de Siamees afkomstige kleuren komen ook voor bij de Burmees en de Ocicat. Een browntabby Bengaal kan chocoladekleurig zijn terwijl hij genetisch zwart is: hij is dan te herkennen aan de zwarte staartpunt. Een chocolate Bengaal zal een chocoladekleurige staartpunt en voetzolen hebben.

Mutaties (Rex, Sfinx, Bobtail)

Over het voorkomen van deze mutaties in het genenmateriaal van de Bengaal is niets bekend. Via de bij het ontstaan van de Bengaal gebruikte rassen kunnen deze mutaties niet in het genen materiaal zijn gekomen. Men mag tevens aannemen, dat geen enkele bonafide Bengaalfokker alsnog met dragers van deze mutaties zal kruisen. Denkbaar is echter, dat men in deze rassen een Bengaal zou willen inkruisen om bijvoorbeeld geglitterde Rexen te creëren, of om bloed te verversen. De Bengaal is immers één van de meest gezonde raskatten, waarbij voortdurend bloedverversing plaats kan vinden door nieuwe wildkruisingen. Als men de kittens van deze kruising dan alleen voor het ras met de mutatie gebruikt, is er nog niks aan de hand. Maar het uiterlijk van de Bengaal vererft vrij sterk over en de resulterende kittens, die de mutatie alleen dragen, zien er dus vrij 'Bengaals' uit. Een leek of beginnende fokker zou zo'n kitten als echte Bengaal kunnen kopen en voor de fok gebruiken, waardoor de mutatie en bijkomende problemen (Rex: spasticiteit; Bobtail: staartafwijkingen) in het genenmateriaal terecht komen. Dit moet natuurlijk ten allen tijde voorkomen worden!

Bijkomend nadeel van het fokken met afwijkend gekleurde dieren is, dat de recessieve genen zich sterk door het genenmateriaal verspreiden omdat aan het uiterlijk van een drager niets te zien is. Behalve dat men dan voortdurend rekening moet houden met het geboren worden van afwijkend gekleurde dieren, kunnen de afwijkende genen ook nog eens samen voorkomen. Als dit gebeurt zijn de gevolgen vrijwel niet meer te overzien: effen blauw gekleurde Bengalen, lilac tabby Bengalen, Bengalen met effen zwarte points, langharige blauwtabbypoint sneeuw Bengalen..... het aantal mogelijke combinaties is enorm. De wild getypeerde en getekende Bengaal is hierin absoluut niet meer te herkennen.

Door het resoluut voor de fok uitsluiten van alle kittens die één of meer van deze recessieven tonen kan men de afwijkende kleuren echter zeer goed beheersen. Natuurlijk moet men in het geval van afwijkende kleuren niet té strak te werk gaan: als een geheel nieuwe lijn bijvoorbeeld het gen voor effen zwart blijkt te dragen, volstaat het om de zwart gekleurde nakomelingen uit te sluiten. Het uitsluiten van alle dieren uit deze lijn levert door de beperking van het beschikbare genetische materiaal meer schade voor het ras op dan het af en toe geboren worden van een zwart kitten waarmee niet gefokt en geshowed kan worden. Dit geldt echter niet voor lijnen die schadelijke afwijkingen of mutaties dragen: hiervan dienen alle leden voor de fok uitgeschakeld te worden.

Het fokken met Bengalen

Waarom Bengalen fokken?

Bengalen zijn een leuk ras om te fokken, omdat het ras zeer gezond is en Bengaalpoezen meestal makkelijk bevallen en goede moeders zijn. Natuurlijk kan er ook met Bengaalkittens wat mis gaan, maar dat gebeurt zelden, de kittens groeien over het algemeen zeer voorspoedig op. De nesten bestaan gemiddeld uit vier zeer levendige kittens, die samen de boel op stelten zullen zetten. Bengalen zijn ook een zeer uitdagend ras om te fokken, omdat binnen het ras nog zeer veel mogelijkheden bestaan tot verbetering waarover de fokker zijn aandacht moet verspreiden.

Verschillende aandachtspunten geven andere 'typen' Bengalen, waardoor de verschillen in uiterlijk binnen het ras vrij groot zijn. Ook gaan de ontwikkelingen binnen het ras daardoor relatief snel: als je twee 'typen' combineert kan je in één generatie zeer grote vooruitgang boeken. Een enkele fokker kan daardoor met relatief weinig katten een grote invloed op het ras uitoefenen.

Vroege generaties

Bij de Bengaal moet je bij het fokken rekening houden met het aantal generaties dat een dier van de wilde voorouder verwijderd is. Dicht bij het wild staande Bengalen, de vroege generaties F-1, F-2 en F-3 zijn vaak zeer aantrekkelijk om te zien en lijken zeer geschikt om op een snelle manier gewenste eigenschappen binnen te halen. Het zijn echter niet de gemakkelijkste fokdieren: de katers zijn vrijwel altijd steriel en dus onbruikbaar voor de fok. De poezen kunnen moeilijk te houden zijn door voornamelijk schuwheid en onzindelijkheid. Bovendien raken ze soms moeilijk zwanger, hebben zij vaak kleine nesten en kunnen zij tijdens en na de bevalling instabiel gedrag vertonen: slepen met kittens, slepen met volwassen katten (!), kittens negeren. Ook kunnen de fokresultaten met vroege generatie poezen tegenvallen want hoewel zij vergeleken bij latere generatie Bengalen relatief veel wild bloed dragen, dragen zij vaak ook relatief veel niet-Bengaals bloed in zich, wat in de kittens tot uiting kan komen. Vaak ligt het genenmateriaal van de latere generaties al beter vast, waardoor de kittens meer op elkaar en op hun ouders lijken.

Welk type Bengaal fokken?

Door de veelvormigheid van de Bengaal is het niet altijd even gemakkelijk om te beginnen met fokken: het lijkt wel of alle fokkers andere Bengalen hebben. Soms heeft één fokker zelfs totaal verschillende dieren in huis. Welk type moet je nu zelf gaan fokken? Ook de schaarse literatuur over Bengalen helpt niet: weer zien alle dieren er anders uit, tekening, koptype en kleur verschillen ontzettend. Zelfs in het land van oorsprong van de Bengaal, de Verenigde Staten, zijn de verschillen tussen individuen en catteries groot. En dan zijn er nog marbles en sneeuw Bengalen om de zaak nog verder te compliceren.

Een deel van deze verschillen zal altijd blijven bestaan. Sommige mensen vinden grotere vlekken nu eenmaal mooier, anderen kleine. Hetzelfde met kleur, de hele warme kleuren zullen altijd naast de wat lichtere kleuren blijven bestaan. De Bengaal is volop in ontwikkeling om de gelijkenis met de wilde kat te vergroten en elke fokker moet bij iedere combinatie weer kiezen welke eigenschappen hij wil verbeteren. Het is nu eenmaal onmogelijk om tegelijkertijd alle eigenschappen te perfectioneren.

Daarom is het belangrijk voor de beginnende Bengaalfokker om te kiezen welk type Bengaal hij wil gaan fokken. Hierbij speelt persoonlijke smaak natuurlijk een rol, je fokt in eerste instantie een kat die je zelf mooi vindt. Maar ook het uiteindelijke fokdoel is zeer belangrijk, je zult min of meer moeten kiezen tussen snel showsuccessen behalen of op de langere termijn werken aan een steeds wilder uitziend ras. Want ook al staat in de meeste standards vermeld dat het uiterlijk van de Bengaal op een wilde gevlekte kat moet lijken, de huidige rasstandaard is geen letterlijke beschrijving

van een wilde gevlekte katachtige. De reden hiervoor is dat als de standaard een wilde gevlekte kat zou beschrijven, geen enkele Bengaal aan de standaard zou voldoen en het ras dus geen bestaansrecht zou hebben. De rasstandaard kan bij de Bengaal dus het beste gezien worden als een hulpmiddel en niet als doel op zich. Een keurmeester zou in het ideale geval keuren volgens de standaard, maar met een scherp oog voor het uiteindelijke fokdoel: het repliceren van het uiterlijk van een wilde gevlekte kat met behoud van het lieve karakter van de huiskat.

Eigenschappen die de huidige standaard ontstijgen, omdat zij meer op een wilde kat lijken dan de standaard voorschrijft, zouden op show 'beloond' moeten worden, zodat ze door de fokkers vastgelegd worden. Zodra de meerderheid van de Bengalen dan deze eigenschappen bezit, kunnen ze verplicht gesteld worden door middel van de standaard. Op die manier zou het ras met medewerking van de keurmeesters vooruitgang kunnen boeken. De werkelijkheid is, dat veel keurmeesters niet in de toekomst kijken. Wilde trekken zoals kleine oren, korte staart en witte borst staan (nog) niet in de standaard omdat ze nog veel te zeldzaam zijn en worden prompt niet beloond, maar bestraft. Als alle fokkers hun fok door showsuccessen zouden laten bepalen, zou de ontwikkeling van de Bengaal snel tot stilstand komen. Toch is het wel belangrijk dat er Bengalen op shows verschijnen: het is vrijwel de enige manier om een ras bekender te maken.

Als je regelmatig showsuccessen wilt behalen, kun je het beste een poes aanschaffen die zo goed mogelijk past binnen het verwachtingspatroon van de huidige generatie keurmeesters. Dat betekent in het algemeen dat zij een zeer warm gekleurde vacht met goudglitter moet hebben en een streeploos, regelmatig patroon van kleine vlekken. Haar kop moet weinig extreme kenmerken hebben, dus gemiddelde oren, gemiddelde ogen, gemiddelde snorhaarkussens en zo min mogelijk wit aan kin en hals. Een uitstekend contrast en een zeer zachte pels zijn zeer belangrijk.

De genetische opbouw van deze Bengaalpoes is in zoverre belangrijk, dat hij zeer stabiel moet zijn, om te zorgen dat de nakomelingen zoveel mogelijk op de haar gaan lijken (zie foto). Als de ouders van je poes veel op elkaar lijken en ook de broertjes en zusjes er vrijwel hetzelfde uitzien, is de genetische variatie tussen al deze katten waarschijnlijk zeer klein. Dat is in dit geval precies wat je zoekt. Ook als je nog een Bengaal erbij koopt dient die zoveel mogelijk op het op de show populaire type te lijken. Bloedverversing is bij deze manier van fokken alleen van belang voor de gezondheid. Genetische variatie is in principe niet gewenst omdat dan afwijkend uitziende kittens geboren kunnen worden.

Na een aantal generaties fokken krijg je een zeer stabiel type Bengaal, dat beker na beker kan winnen en nest na nest hetzelfde soort kittens geeft. Voordelen hiervan zijn, dat je precies kan voorspellen wat voor soort kittens je gaat krijgen en dat kattenkopers precies weten wat zij kopen. Nadeel is, dat de spanning een beetje uit het fokken gaat omdat grote vooruitgang niet meer mogelijk is, je komt niet dichterbij het uiterlijk van een wilde kat. Ook loopt je het risico dat er een nieuwe generatie keurmeesters opstaat, die een geheel ander type Bengaal prefereert. Bovendien zijn de 'lange termijn' fokkers nog steeds bezig met het fokken van een nieuwe generatie Bengalen met een revolutionair wild uiterlijk. Als zij in hun opzet slagen, zullen hun mini-luipaardjes waarschijnlijk het roer overnemen.

De andere keuze, het fokken naar een wilder type op de langere termijn, levert dus minder showsuccessen op. De wild uitziende eigenschappen zijn het moeilijkst te verkrijgen en behouden, en

worden vaak op shows het minst gewaardeerd. Voorbeelden hiervan zijn een lichte buik en borst, kleine ronde oren, een gele grondkleur en groot gevlekte patronen. Omdat deze eigenschappen nog niet in alle Bengalen aanwezig is het moeilijk om aan goede fokdieren te komen. Bovendien komen sommige eigenschappen pas tot hun recht als ze in een zeer vergevorderd stadium van perfectie zijn. Een voorbeeld hiervan is de gele kleur. Een geel gekleurde vacht verraaft meteen de aanwezigheid van zelfs het minste beetje ticking door een afname van het contrast van de tekening. De reden hiervoor is, dat het kleurverschil tussen zwarte haarpunt en gele tussenkleur erg groot is, waardoor een spikkel-effect ontstaat dat het contrast bederft. De rossige kleur kan ticking zeer goed verbergen, omdat het kleurverschil klein is: de toppen zijn donkerbruin en de tussenstukken roodbruin. Een tickingvrije vacht heeft geen kleurverschil tussen top en basis van de haar: de hele haar heeft één kleur. Voordat de gele vacht dus goed tot zijn recht komt, moet jaren selectief gefokt worden om de zwarte haren van de tekening van de top tot de huid zwart te krijgen en de gele haren van de top tot de huid geel.

Om de populatie gedurende deze jaren gezond te houden en om eventuele nog gewenste eigenschappen te introduceren of te versterken, moeten regelmatig andere typen Bengalen ingekruist worden. De onverwante dieren zijn genetisch vaak zeer verschillend, waardoor in een nest verrassend mooie, maar ook tegenvallende kittens geboren kunnen worden. Voor deze manier van fokken heb je dus een langere adem nodig en een duidelijk beeld van wat bereikt kan worden. Verkoop van kittens voor de fok is moeilijker, omdat niet altijd te voorspellen is hoe ze uit zullen groeien. Ook is het eindresultaat niet zeker, het is best mogelijk dat een verkeerde veronderstelling is gemaakt en een bepaalde stap niet mogelijk is. De fok is echter veel uitdagender doordat de nesten elke keer weer verrassingen opleveren en doordat in zeer korte tijd soms zeer grote vooruitgang kan worden geboekt. En als uiteindelijk het beoogde fokdoel benaderd of bereikt wordt, zal de gelijkenis met de een wilde gevlekte kat treffend zijn voor iedereen die ooit bewonderend naar de schoonheid van een ocelot of luipaard heeft gekeken.

Een goed begin...

Als je een beeld gevormd hebt van het soort Bengaal dat je wilt fokken, kan de zoektocht naar een geschikte poes beginnen. Wij raden aankomende Bengaalfokkers (ook als zij ervaring hebben met een ander kattenras of diersoort) altijd aan te beginnen met een enkele poes. Voor het eerste nest kan een buitendekking gehaald worden, waarna gauw blijkt of de Bengaal het juiste ras voor jou is. Als je begint met fokken zou je kunnen ontdekken dat je helemaal geen afstand kan doen van kittens, als je al een ander ras gewend bent kan het zijn dat je Bengaalkittens veel te druk vindt en liever bij je oude ras blijft. Het gelijktijdig met de poes kopen van een kater is zeker af te raden: katers zijn namelijk veel vroeger sexueel actief dan poezen, en een sexueel actieve Bengaalkater houd je niet voor je plezier. Ook is de aanschaf van een kater voor één poes meestal niet de moeite waard: na het eerste nest moet de poes tenminste acht maanden rust, en het is niet altijd zeker dat de kater in die tijd buitendekkingen krijgt. Intussen is de kater volwassen en begint hij te sproeien en poezen te roepen. Als je een dochter van hem hebt gehouden moet je oppassen dat hij haar niet dekt. Na het eerste nest eventueel nieuw aangeschafte poesjes zijn nog niet oud genoeg om mee te fokken. De kater loopt nu een serieuze kans gecastreerd te worden, terwijl hij slechts één dekking heeft gegeven en een heleboel frustraties en schoonmaakwerk.

Een verstandiger scenario is, de eerste dekking te halen bij een passende kater van een ervaren fokker. Na dit eerste nest weet je of je verder wilt fokken, bovendien heb je misschien een mooi poesje gehouden. Je kunt nu ook overwegen een onverwant poesje erbij te kopen, bijvoorbeeld een poesje dat de eventuele tekortkomingen van de eerste poes aanvult. Je weet al veel beter hoe een

Bengaal eruit moet zien, wat je zelf mooi vindt en waar je verder nog op moet letten. Je kunt inschatten wat voor soort kater je poezen nodig hebben en je hebt het vertrouwen dat je zelf een goede kater kan herkennen. Een 'eigen aanschaf' geeft veel meer voldoening dan de aanschaf in relatieve onervarenheid van een door een ander aangeraden dier. Het wordt nu ook de moeite, eventueel een kater te importeren, waardoor de kater ook interessanter wordt voor buitendekkingen. Tegen de tijd dat het katertje seksueel actief wordt, kan de eerste poes een tweede nest. Daarna volgen eventuele dochters en nieuw aangeschafte poesjes. Een aantal maanden later kan de kater alle poezen nog een keer dekken, maar je kan ook een nieuwe kater kopen of aanhouden uit het nest van je onverwante poes. Zeker als je veel buitendekkingen gegeven hebt, wordt het nuttig en financieel mogelijk om misschien zelfs een import te doen. Als je met overleg nieuw bloed inbrengt, word je ook als beginnende fokker een gewaardeerd lid van de fokgemeenschap.

Als het enthousiasme voor de Bengaal in mensen is opgewekt, krijgen zij vaak de neiging in korte tijd veel Bengalen te willen kopen. Wij raden dit 'verzamelen' van Bengalen altijd zeer sterk af, om de volgende redenen:

- * je weet niet of je Bengalen en Bengaalkittens wel leuk vindt.
- * je weet niet of je fokken wel leuk vindt, of je bijvoorbeeld eventuele problemen aankan en of je kittens af kan staan.
- * je hebt nog weinig kennis van Bengalen en weet dus niet welke kant je op wilt met fokken. Waarschijnlijk vind je de katten nu prachtig maar zie je er over een jaar heel veel fouten aan. in Nederland zijn bijna alle Bengalen aan elkaar verwant: meer dieren uit dezelfde lijn aanschaffen is voor de fok niet verstandig.
- * als je Bengalen van dezelfde leeftijd koopt komen ze tegelijk in de pubertijd, waardoor je vanaf een leeftijd van acht maanden rangordeproblemen kunt krijgen: deze problemen bestaan vooral uit plagerijen en vechtpartijen maar ook sproeigedrag (ook bij poezen!) komt zeer veel voor. Dit gaat meestal niet meer over!
- * als je in het begin teveel Bengalen aanschaf krijg je snel teveel katten in huis, waardoor je geen kittens meer aan kan houden uit je eigen fok. Omdat de kittens als het goed is beter zijn dan hun ouders, moet je dan dus de vooruitgang van je fok verkopen en blijf je zelf op een laag niveau fokken.
- * je kunt het geld dat je aan meer Bengalen besteedt beter sparen en dan later een poes of kater kopen die je eerste zelf gefokte Bengaaltjes kan verbeteren.

Een andere tip is, om bij het halen van een buitendekking en bij de aanschaf van een fokdier niet teveel te letten op titels en showsuccessen. Showsuccessen zijn niet alleen afhankelijk van de huidige smaak van de keurmeesters, maar ook van de bereidheid van een fokker om te showen. Een ongetitelde kater kan best mooier zijn, maar een eigenaar hebben die niet graag naar show gaat. Een getitelde kater of lijn is bovendien vaak zeer populair en daardoor genetisch gezien minder interessant. Vaak is het moeilijker, maar zeer de moeite waard om iets verder te kijken en een kater te gebruiken van een heel onbekende afstamming. Bij vrijwel alle rassen zijn in de beginfase populaire katers veel gebruikt en soms bleken die later een ongewenste eigenschap te dragen. Doordat iedereen deze kater gebruikt had, of er dochters van had gekocht, was er op gegeven moment geen kat van dat ras meer die die eigenschap niet bij zich droeg. Dit kun je voorkomen door niet allemaal dezelfde lijnen te gebruiken, ook al zijn die nog zo mooi en zo populair.

Fokethiek

Als je serieus wilt gaan fokken, is het belangrijk om het fokken serieus te nemen. Een goede naam opbouwen is zeer belangrijk en onmisbaar voor het contact met andere fokkers en met eventuele kattenkopers. Om het fokken als hobby vol te kunnen houden moet je voor je kittens goede huizen kunnen vinden, maar ook moet het fokken leuk blijven. Daarvoor is het belangrijk dat je op een leuke manier contact kan hebben met andere fokkers. Enige concurrentie zal er natuurlijk altijd zijn, dat maakt het fokken ook spannend, maar bedenk, dat zij dezelfde interesse hebben als jij en dat jullie veel voor elkaar kunnen betekenen. Je bent er dus bij gebaat een zo vriendelijk mogelijke relatie met hen te onderhouden.

Behalve contact met andere fokkers kan ook het contact met geïnteresseerden in de Bengaal erg leuk zijn, ook als ze niet direct een kitten willen. Showsuccessen zijn natuurlijk altijd leuk, en een kitten verkopen aan een andere fokker kan veel voldoening geven bij het fokken. Maar voor ons is het het allerleukste als een kitten op de voor hem of haar perfecte plek terecht is gekomen. Om een zo goed mogelijke naam op te bouwen en zoveel mogelijk plezier aan het fokken te beleven kunnen wij nog de volgende punten aanstippen:

- * probeer bij je contacten nooit het onderste uit de kan te halen: dit geeft bij de andere partij, zowel liefhebbers als fokkers, altijd een vervelend gevoel. Je hebt dan je dekgeld of kattenprijs wel binnen, maar er gaat veel goodwill tegenover jou verloren.
- * houd je aan afspraken, niet alleen over geld, maar geef bijvoorbeeld ook goede nazorg: wees bereid vragen te beantwoorden en neem in geval van nood een kitten (of volwassen kat) terug. Doe bij ziekte of overlijden van een kitten, of bij onvruchtbaarheid van een volwassen dier liever teveel dan te weinig. Je reputatie is veel meer waard dan de prijs van een kitten.
- * wees altijd eerlijk, dat voorkomt klachten of erger achteraf. Is een kitten niet geschikt voor de wensen van de koper, of is het ziek geweest, zeg dit dan gewoon.
- * koop niet en haal geen dekkingen bij fokkers die het niet nauw nemen met de leefomstandigheden van hun katten. Je loopt dan namelijk een groot risico op ziekten, je houdt een dieronwaardige situatie in stand en je kunt je reputatie beschadigen door associatie.
- * als je twijfelt over een eventuele koper, of gewoon een onaangenaam gevoel over iemand hebt, verkoop dan niet! Houd het kitten liever wat langer, want meestal komen dit soort gevoelens uit...

Als je over deze zaken nadenkt, en ook eens in de huid van een ander kruipt bij het maken van afspraken, krijg je waarschijnlijk 'vaste klanten'. En er is niks leuker dan iemand een tweede Bengaal verkopen!

Showen

Bengaalfokkers gaan naar kattenshows om andere fokkers te ontmoeten, om hun ras grotere bekendheid te geven, om nieuwe mensen te vinden voor hun kittens en natuurlijk om als het kan prijzen te winnen. Als fokker hoef je niet te showen, maar in het geval van een relatief onbekend ras als de Bengaal is het voor het verkopen van kittens vaak onmisbaar. Ook is het de belangrijkste plek om de vooruitgang van het ras bij te houden en om bijvoorbeeld nieuwe katers te zien. Als je als fokker invloed wilt hebben op de ontwikkeling van de Bengaal, is het vrij belangrijk dat je regelmatig naar shows gaat.

Het is belangrijk om de juiste kat mee te nemen naar de show. Als je gekozen hebt om voor showsuccessen te fokken, neem je natuurlijk je beste Bengaal mee. Als je voor de toekomstige ontwikkelingen fokt, kun je de Bengaal mee nemen die waarschijnlijk het beste zal presteren op de show, zodat je prijzen kan winnen. Dit hoeft niet de kat te zijn die in jouw ogen het verst vooruit is in de ontwikkeling, hij of zij voldoet gewoon het beste aan de wensen van de keurmeester. Maar je kunt ook jouw favoriet mee nemen om aan de keurmeesters, andere exposanten en het publiek te laten zien wat jij voor de toekomst ziet. Zelf proberen wij altijd van elk één mee te nemen. Dan kunnen we onze 'cattery-eer' verdedigen door naar prijzen te streven, maar ook onze toekomstvisie laten zien aan geïnteresseerden.

Hoe je Bengaal er ook uit ziet, hij moet zeker een voortreffelijk karakter hebben. Niet alle Bengalen zijn geschikt om te showen. Neem zo'n Bengaal dan ook niet mee: een enkel incident met een Bengaal kan het ras nog steeds grote schade toebrengen, omdat het een wilde achtergrond heeft. Bovendien is het erg vervelend voor de kat zelf.

Op een show kun je veel belangstelling verwachten voor je ras. Het is dan erg prettig om wat informatie te hebben voor de geïnteresseerden, zodat je niet steeds dezelfde vragen hoeft te beantwoorden. Als je geen eigen foldertje hebt om uit te delen, kun de 'tien meest gestelde vragen over de Bengaal' copieëren en op je kooi leggen. Als je kittens hebt of binnenkort verwacht, zijn catterykaartjes onmisbaar. Een fotoboekje met de 'thuisblijvers' doet het ook erg goed, vooral andere fokkers zijn natuurlijk erg benieuwd wat je verder nog voor Bengalen hebt. In het volgende hoofdstuk staan wat tips voor het zelf maken van goede foto's van je Bengalen.

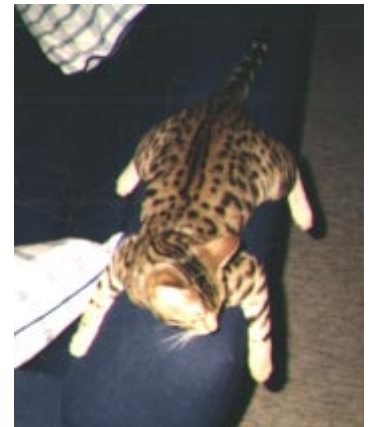

Fotograferen

Voor de fokker zijn goede foto's zeer belangrijk voor de promotie van het ras en de eigen cattery. Als je bij een andere fokker op visite gaat, vergeet dan niet om een serie foto's van je eigen Bengalen mee te nemen. Dan kun je tenminste laten zien waar je over praat. Ook op shows zijn foto's onmisbaar om aan publiek en andere fokkers te laten zien. Goede foto's kunnen ook veel verschil maken in advertenties en komen misschien zelfs in een kattentijdschrift of -boek terecht! Tegenwoordig is het Internet een belangrijk medium voor de promotie, dat ook over de grenzen veel invloed heeft. Goede foto's geven jouw website net dat beetje meer aanzien. Tip voor de liefhebber: foto's van je Bengalen kunnen een saai feestje enorm verlevendigen!

Hoe maak je nu leuke foto's van je Bengaal? Er zijn natuurlijk altijd de momentopnamen, wanneer je Bengaal er opmerkelijk bijligt of iets leuks doet. Die momenten kun je alleen vangen als je je camera op een makkelijk bereikbare plek klaarlegt, met een rolletje erin natuurlijk!!! Wees bij deze unieke momenten niet gierig met opnamen: maak een aantal opnamen uit verschillende hoeken, met verschillende afstanden en belichtingen, zodat er altijd wel één gelukt is. Dit is misschien wel de enige mogelijkheid die je ooit krijgt om deze unieke situatie vast te leggen.

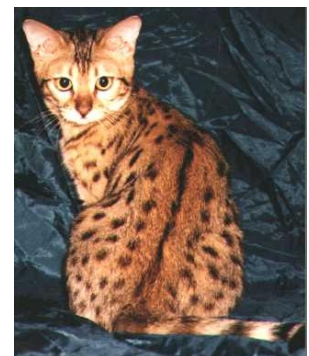
Ook voor geposeerde foto's is het belangrijk om niet zuinig te fotograferen. Het is een hoop moeite en kost een hoop geduld, dus daar wil je wel wat voor terug zien.

Hoe ziet een goede geposeerde foto van een Bengaal er nu uit? Als je in kattenboeken kijkt, zie je dat bepaalde rassen vaak in een bepaalde pose gefotografeerd worden. Een Pers wordt bijvoorbeeld meestal van voren gefotografeerd, zodat zijn kleine oren, grote ogen en geweldige kraag mooi uit komen. Een typische houding voor Abessijn of Egyptische Mau is in zijaanzicht, waarbij de kat zeer alert als het ware klaarstaat om te springen, met de achterhand iets ingezakt en de voorpoten en hals gestrekt. Vaak is een poot geheven. Deze houding geeft niet alleen het uiterlijk van deze rassen weer, het geeft ook een indruk van hun karakter.

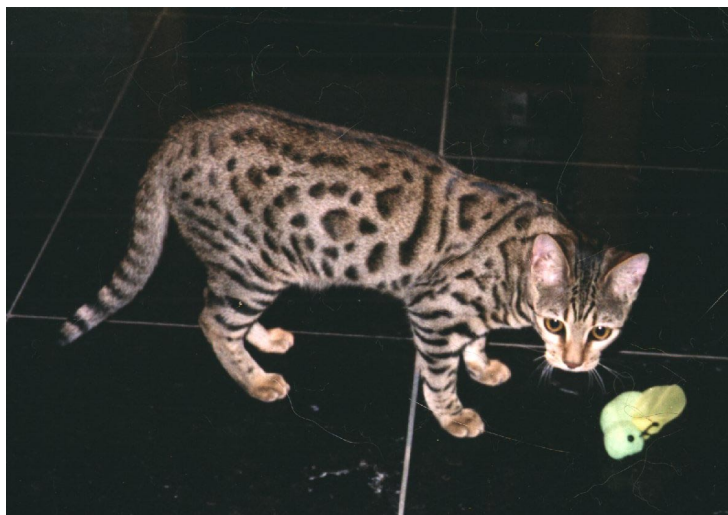
Bij de Bengaal willen we allereerst de prachtige tekening laten zien, verder verdienen het gezicht en de wilde lichaamshouding veel aandacht. Een zo natuurlijk mogelijke houding werkt vaak het beste: een zijaanzicht in 'sluipgang', met geprononceerde schouderbladen, de staart laag gedragen en de kop ook laag. Liefst even de aandacht trekken, zodat de kat in de camera kijkt.

Een achteraanzicht kan ook heel spectaculair zijn, vooral bij Bengalen met een gevlekte ruglijn. Het is wel moeilijk om de kat te laten omkijken en om zijn staart in het verlengde van zijn lichaam te krijgen. Als de Bengaal zijn gezicht naar je toedraait, probeer de foto pas te maken als het gezicht naar beneden gericht is: dikke snorhaarkussen komen beter uit, de ooguitdrukking is wilder en de oren lijken kleiner (zie foto rechts).

Ook liggende foto's van Bengalen kunnen heel mooi zijn, zolang de tekening en de kop goed zichtbaar zijn. Gestrekt komt de tekening beter uit, als de Bengaal opgerold ligt smelten de vlekken vaak aaneen totdat ze strepen lijken. Dit kan ook gebeuren bij een zittende Bengaal. Sommige Bengalen liggen graag over de leuning van de bank, met een poot omlaag bungelend als een luipaard, of gedrapeerd als een kleedje met de poten elk aan een kant (zie foto pag. 27). Prachtige foto's natuurlijk!

Bengalen lijken op foto's vrijwel altijd scherper gecontrasteerd en warmer van kleur dan ze in werkelijkheid zijn. Maak hier als fotograaf genadeloos gebruik van, maar vergeet als fokker ook nooit om hier rekening mee te houden als je foto's van andere Bengalen bekijkt!

Het vinden van een goed Bengaalkitten

Omdat de Bengaal nog zo'n nieuw ras is, kan het moeilijk zijn om precies het kitten te vinden waar je naar zoekt. Het is natuurlijk belangrijk te weten wat je met een Bengaal wilt. Als je een huisdier wilt, neem dan het katje dat je zelf leuk en mooi vindt. Katers zijn vaak liever dan poezen als ze eenmaal gecastreerd zijn, bovendien zijn ze vaak groter, makkelijker te krijgen en goedkoper. Natuurlijk kan ook een poes een erg leuk huisdier zijn.

Als je een Bengaal wilt om mee te fokken, heb je meestal al iets in gedachten. Een kitten kan bepaalde hele goede kwaliteiten hebben die je net nodig hebt om je fok te verbeteren. Als beginnend fokker kan het nuttig zijn een minder mooi en goedkoper kitten te kopen met een goede afstamming. Zelf kun je dan uitproberen of je fokken eigenlijk wel leuk vindt (kun je de kittens bijvoorbeeld wel afstaan; anders zit je huis zo vol met katten), zonder eerst al te veel geld voor poes én dekking te betalen. Door de juiste kater bij je poes te zoeken kun je dan zelf een heel mooi kitten fokken en dat gaan showen. Als je het fokken leuk blijkt te vinden kun je altijd nog een hele goede poes of kater erbij kopen.

Bij de Bengaal kunnen nog grote verschillen in type en aftekening bestaan tussen verschillende fokkers, of zelfs bij één fokker. Het verschil in generatie vanaf het wild is hierbij heel belangrijk. In de VS adverteren veel fokkers met een zeer indrukwekkende en wild uitziende F-1 of F-2. Als kopers dan de latere generatie kittens zien, kunnen zij denken dat deze er ook zo wild uit gaan zien als ze opgroeien. Dat is natuurlijk niet het geval. Bij fokkers die ook vroege generatie katten hebben is het daarom belangrijk hoe de moeder eruit ziet. Als zij er minder wild uit ziet dan je verwacht had is er weinig kans dat haar kittens vroege generatie zijn. De vader kan namelijk geen vroege generatie zijn omdat F-1 en F-2 katers vrijwel altijd steriel zijn en daarom bijna nooit aangehouden worden voor de fok.

Zelf een F-1 of F-2 kitten nemen is een beslissing die goed moet worden overwogen. F-1 en F-2

katers kunnen zeer goede huisdieren zijn als ze jong worden gecastreerd. Poezen uit deze generaties zijn meestal heel duur en kunnen onzindelijk en onstabiel van karakter zijn. F-2 poezen kunnen als ze goed gesocialiseerd zijn in de huiskamer gehouden worden en krijgen soms ook makkelijk jongen. F-1 poezen kunnen

met dezelfde opvoeding ook lief en hanteerbaar zijn, maar zij moeten wel een rustige plek voor zichzelf hebben, bijvoorbeeld een eigen kamer. Het fokken met F-1 poezen is werk voor specialisten, omdat zij makkelijk verstoord raken en dan hun nesten kunnen opeten, of kunnen verdedigen. De kittens moeten zeer uitgebreid gesocialiseerd worden om aan mensen te wennen, soms moeten zij van de moeder weggenomen worden en met de fles grootgebracht. Dit is een zeer zware verantwoording, want als de F-2's niet hanteerbaar zijn kan de fokker ze niet verkopen. Als hij dit toch doet, kan dit het aanzien van het hele ras zeer sterk schaden. Want niet iedereen ziet het verschil tussen een tweede generatie of een zesde generatie Bengaal en de naam van Pitbull van de kattenwereld is snel verdiend.

Het beste is, bij zoveel mogelijk fokkers te gaan kijken wat voor soort ouderdieren zij hebben. Aan de hand van de ouders is vaak een goede voorspelling te maken hoe de kittens eruit gaan zien. De fokker zal zeker zijn verwachtingen hebben van toekomstige nesten en hier een beschrijving van kunnen geven. Als de ouders veel op elkaar lijken is natuurlijk beter te voorspellen hoe het nest eruit zal zien. Onprettige, maar ook opwindende verrassingen zullen sneller voorkomen bij twee verschillend uitziende ouderdieren. Van bewezen katers en poezen is vaak ook bekend hoe zij vererven. Meestal

zal het erop neerkomen, dat je een fokker uitkiest die je betrouwbaar vindt en waarvan je de Bengalen mooi vindt. Bij deze fokker reserveer je dan een kitten met een bepaald uiterlijk of van een bepaalde combinatie. Als het nest dan geboren is, kun je je kitten uit gaan zoeken.

Als er al een nest geboren is, kun je natuurlijk meteen een kitten uitkiezen. In de nabije toekomst verwachten wij dat de wachttijden voor een kitten zullen afnemen tot een paar weken: de tijd die het kitten nog bij de moeder moet blijven. Om een goed kitten uit een nest te kiezen zijn er de volgende tips:

- * ga kijken vóór de kittens drie weken oud zijn: het patroon is dan voorlopig het duidelijkst te zien. Na deze tijd kunnen de kittens voorlopig een langere vacht krijgen die het contrast verstoort. Rond de acht weken en de acht maanden heeft een kitten ook meestal zo'n rommelige fase, waarin het contrast afneemt. Ook veranderen kittens vaak van kleur, wat het contrast kan beïnvloeden.
- * (rib)strepen kunnen wel nog opbreken, maar blijven dan een verticale oriëntatie houden. Doordat de kat groeit, komen de vlekken verder uit elkaar te staan, waardoor sommige strepen 'uiteengetrokken' worden. De vlekken veranderen echter niet van vorm of oriëntatie.
- * rose buikjes (zie foto in eerder hoofdstuk) duiden op een pels, glitter is te zien op het neusje. Let hierbij ook op de ouders.
- * de kleuren van de kittens kunnen nog zeer sterk veranderen. Vreemd genoeg worden zeer rossig geboren kittens later vaak gelig van kleur met lichtbruine vlekken. Grijzige kittens met rossig gekleurde poten en oren worden vaak over hun hele lichaam rossig van kleur. Lichtgele kittens worden vaak warmgeel van kleur. De kleuren worden over het algemeen warmer en zwarte aftekeningen worden vaak bruin van kleur. Let op de ouders: warme kleuren vererven vrij sterk.
- * achter de oren en op de poten is de toekomstige kleur een beetje te schatten.
- * smoezelige kittens met zware halsband en grijze ondervacht gaan er vaak heel wild uitzien.
- * het koptype is pas op latere leeftijd te zien, ga dus met ongeveer 8 weken nog eens kijken.
- * met 8 weken raken de kittens in de zogenaamde fuzzies: de tekening vervaagt tijdelijk (zie foto).
- * echte lichte ticking op een kitten gaat niet meer weg, het wordt zelfs steeds erger. Vaak hebben deze kittens ook een harde vacht. Let op de ouders, ticking wordt vaak door een van de ouders overgedragen op de kittens.
- * puilogen op een kitten geeft mooie grote ogen op een volwassen kat. De vorm en plaatsing van de ogen veranderen minder dan de grootte.
- * snuit moet vierkant ogen met de snorharen naar voren, met snorharen terug mag hij spitsier zijn.
- * oren zijn nog relatief groot, maar afronding en breedte zijn al te zien. Vergelijk met nestgenoten.
- * let op medaillons en buikvlekken, staartfouten, grove vacht (va 6 weken), zwakke kin.
- * lichaamstype is heel moeilijk te zien, let vooral op ouders en vergelijk nestgenoten.

Zoals bij alle katten en honden is het heel belangrijk dat Bengaalkittens veel met mensen in aanraking komen als ze nog bij hun moeder in het nest zijn. Als dit niet gebeurt, kunnen de kittens argwanend worden tegenover mensen en vooral naar andere katten gaan toetrekken. Een Bengaal die zonder mensen is opgegroeid kan als enige kat in een huishouden heel sociaal zijn tegenover mensen, omdat hij een grote behoefte heeft aan liefde en gezelschap. Het is echter altijd beter om een Bengaal te kopen waar je er zeker van bent dat het kitten voldoende aandacht krijgt, vooral als je al veel katten hebt. Bij een fokker die zijn kittens in de huiskamer laat spelen en die niet teveel nesten tegelijk heeft, maak je waarschijnlijk de beste keuze.

Koop nooit een kitten omdat het zielig is. Als het diertje tijdelijk niet lekker is, moet de fokker het verzorgen tot het weer gezond is. Daarna kan het alsnog verkocht worden. Als het kitten gewoon niet goed verzorgd wordt, is kopen geen oplossing. Misschien wel voor dit ene katje, dat vervolgens veel leed met zich mee kan brengen als het ziek of ongesocialiseerd blijkt, maar zeker niet voor alle volgende nesten die die fokker dan op de wereld zal zetten. Het enige dat een fokker kan dwingen tot stoppen of verbetering van de omstandigheden is, dat hij of zij keer op keer met de kittens blijft zitten.

Een Bengaal importeren

Om een ras genetisch op peil te houden en om bepaalde gewenste eigenschappen te introduceren of versterken, kan het interessant zijn om uit het buitenland te importeren. Door de mogelijkheid om een nieuwe lijn uit het buitenland te importeren wanneer dat nodig is wordt de genetische basis van het ras veel groter. Je kunt de Bengaalspopulaties in de verschillende landen als één populatie zien, omdat het heel gemakkelijk is om de genen te vermengen door middel van een import. In het geval van de Bengaal zijn in bepaalde landen, met name de Verenigde Staten, zelfs dieren uit nieuwe wildkruisingen beschikbaar.

Sunbright Batik, de eerste Bengaalsoes uit de USA in Nederland (1991)

Reden voor het importeren

Voor je beslist om een import te doen, is het van groot belang goed te overwegen of je de import werkelijk nodig hebt. Een Bengaal importeren voor het nieuwe bloed is alleen zinnig als je dat nieuwe bloed ook echt direct nodig hebt. De ontwikkelingen in het ras gaan zo snel, dat je het risico loopt dat je dure aankoop alweer verouderd is voor je het nieuwe bloed echt kunt gebruiken. Kun je nog even voort met je eigen dieren, wacht dan liever wat langer en profiteer van de inspanningen van de buitenlandse fokkers die intussen het ras verbeteren. Let om dezelfde reden op dat je niet teveel dieren tegelijkertijd importeert, kijk liever eerst wat je import te bieden heeft en neem die informatie mee in je volgende aanschaf. Let ook op wat andere fokkers importeren: vers bloed heeft weinig nut als iedereen het introduceert.

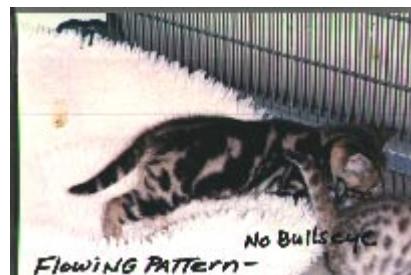
Als je wilt importeren voor een bepaalde eigenschap die in je eigen Bengalen ontbreekt, laat dit dan duidelijk weten aan de fokker in kwestie. Dan kan hij of zij ervoor zorgen dat het betreffende kitten deze eigenschap ook werkelijk bezit. Wees ook kritisch op de rest van het dier: als het je favouriete eigenschap bezit maar verder totaal niet bij jouw andere Bengalen past of zelfs van een veel mindere kwaliteit is loop je het risico om te verliezen wat je tot nu toe opgebouwd hebt. Je kunt de nieuwe eigenschap niet in een enkele kruising in je lijnen introduceren, dus je nieuwe fokdier moet meer dan één generatie 'mee kunnen'.

Uit welk land importeren

De meeste importen worden gedaan uit de Verenigde Staten en uit het Verenigd Koninkrijk. Belangrijk bij de keuze van het land is bij de meeste fokkers de mogelijkheid om zelf een kitten uit te kunnen gaan zoeken. Dit is in Europa natuurlijk makkelijker dan in de Verenigde Staten. Hierbij is de reden voor de import weer zeer belangrijk, want in de meeste Europese landen is het aantal beschikbare bloedlijnen beperkt en is meestal ook een bepaald type Bengaal populair. Als dit het type

en de lijn zijn die je zoekt: prima, maar als je een ander type wilt of een nieuwe lijn zullen toch vaak de Verenigde Staten de enige keuze zijn. Hier zijn namelijk nog steeds de meeste verschillende typen Bengalen en de meeste bloedlijnen voorhanden. Let goed op de kwaliteit van de gefokte Bengalen: geen enkel land heeft alleen goede en betrouwbare fokkers binnen de grenzen!

Als de beslissing voor een land en misschien voor een fokker gevallen is, is het goed je te realiseren dat het fokken van Bengalen in elk land verschillend gebeurt. In Nederland wordt over het algemeen op kleine schaal gefokt, vijf fokpoezen is al veel. De meest dieren lopen vrij rond in huis en zijn behalve fokdier ook huisdier. Het fokken is voor de meesten een hobby die vrij veel geld kost.

Over de grenzen kan deze instelling zeer verschillen: in Amerika is fokken 'business' waar ook zeer hevige concurrentie plaatsvindt. In Amerika zijn 'fokkers' actief die Bengalen vermeerderen voor het geld. Uitzonderingen daargelaten hebben Amerikanen grote catteries (meer dan 20 katten) en leven de katten niet in huis. Let op: ook de goed bekend staande catteries fokken niet alleen goede katten en nemen het niet allemaal even nauw met het welzijn van dieren. De beste oplossing is gaan kijken, maar ook zorgvuldig een fokker selecteren, veel contact hebben en rechtuit vragen stellen kan effect hebben.

Een heel eigenaardige eigenschap van veel Amerikanen, waar je bij het importeren terdege rekening moet houden is, dat zij genegen zijn op te scheppen. Goede eigenschappen worden ongelofelijk aangedikt, slechte eigenschappen verzwegen of zelfs omgedraaid. Vraag de fokker foto's te sturen en de goede (en slechte) eigenschappen van de betreffende Bengalen te noemen. Heeft de kat op de foto flaporen en noemt de fokker dit 'tiny ears', dan ben je gewaarschuwd.

Doe dit voor alle eigenschappen die je belangrijk vindt en beschrijf de kat die je wilt tot in de meest minuscule details. Houd er rekening mee dat de standaard van land tot land kan verschillen: in de Verenigde Staten valt men bijvoorbeeld absoluut niet over een streepje of een medaillon, en in Engeland houdt men veel van zeer warm gekleurde Bengalen. Vergeet niet naar ongewenste recessieven, staartfouten en medaillons te vragen: men kan 'vergeten' ze te noemen. Je zult als je van een foto (zie voorbeelden op deze pagina) koopt veel vertrouwen moeten hebben in de fokker. Kun je door communicatie dit vertrouwen niet opbouwen, koop dan niet!

Neem voor alle importen de tijd en laat de fokker weten dat je kunt wachten op het voor jou perfecte kitten. Als je zoveel geld uitgeeft kun je beter een half jaar wachten op eerste keus, dan genoeg te nemen met een overblijvertje.

Als je je kitten gaat uitzoeken, heb je het voordeel dat je het kitten, de ouders en de cattery kunt zien. Het nadeel is dat je snel kunt bezwijken voor een schattig kitten dat niet helemaal aan jouw eisen voldoet maar dat zo lief is, terwijl het geld in je zak brandt om een Bengaal te kopen. Ook is op jonge leeftijd moeilijk te zien hoe een kitten uit zal groeien, zelfs voor een hele ervaren fokker. Maar je kunt altijd een beter oordeel over een kitten vellen als je het in levenden lijve ziet, en om impulsaankopen te voorkomen kun je natuurlijk pas gaan kijken als de fokker een kitten van jouw beschrijving denkt te hebben.

Verplichtingen

Als je een Bengaal importeert zul je allereerst moeten betalen. Als je de kat op laat sturen moet je vantevoren betalen, als je je kat zelf gaat halen kun je natuurlijk ter plekke betalen. Sommige buitenlandse fokkers vragen geld om je op de kittenlijst te plaatsen. Wij raden af bij dergelijke fokkers te kopen. Zoals al gezegd liggen de prijzen in het buitenland veel hoger: in de Verenigde Staten 2000 tot 3000 dollar voor fok/showkwaliteit en in Engeland rond de 1000 tot 1500 pond. Daar komen meestal transportkosten en stamboekpapieren nog bij, en soms zelfs de entingen.

Voor 1500 dollar kan men in de Verenigde Staten wel fokkwaliteit krijgen, maar deze Bengalen hebben vaak ernstige fouten: een staartfout, een medaillon, hevige ticking, veel strepen. Een dergelijke Bengaal moet uit een verder zeer interessant nest zijn om de moeite van het importeren waard te zijn. Als je een dure Bengaal importeert, wil je hem ook wel aan de rest van de wereld laten zien, dus overweeg zeker de beste kwaliteit te nemen!

Om Nederland in te komen moet een kat beschikken over een rabiësenting van ten minste 30 dagen oud en ten hoogste 1 jaar oud. Zorg dat het kitten die enting heeft, ook op show moet je van een buitenlandse import een entbewijs van rabiës kunnen overleggen en je kunt op het vliegveld of bij de grens grote problemen krijgen als de enting ontbreekt of niet geldig is. Ook verplicht is een officiële gezondheidsverklaring van ten hoogste tien dagen oud. Houd er rekening mee dat je bij de douane de kat aan moet geven voor de op zijn papieren vermelde waarde, en dat je over die waarde 17.5 % belasting moet betalen. Ook ben je bij vrachttransport aan de luchtvaartmaatschappij opslagkosten verschuldigd, dit is ongeveer honderd gulden.

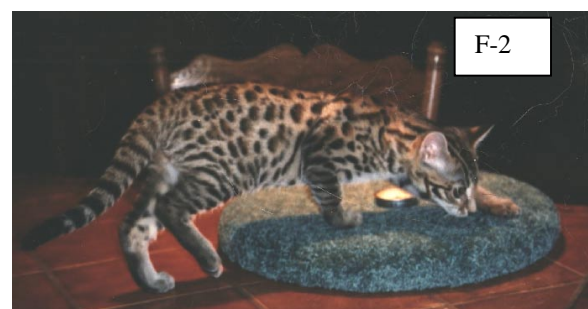
Andere overwegingen

Een belangrijke beslissing bij een import is natuurlijk het geslacht van de te importeren kat. Een kater kan in korte tijd een grote invloed uitoefenen op het ras, en heeft een grotere kans om showsuccessen te behalen. Bij de meeste fokkers loopt een kater ook echter een beduidend groter risico om gecastreerd te worden vanwege zijn sproeigedrag, waarna hij voor de fok natuurlijk onbruikbaar is. Meestal is een kater nuttiger voor het ras in het algemeen (als de eigenaar buitendekkingen geeft) en is een poes leuker voor de fokker, omdat zij een aantal jaren plezier geeft in de vorm van nestjes. Het is dus geheel afhankelijk van de wensen van de eigenaar, van de opbouw van zijn Bengalenhuishouden en van zijn fokwensen en -doelen welk geslacht voor hem de beste keus is.

Vroege generaties

Een voor de Bengaal unieke mogelijkheid is de import van een vroege generatie Bengaal (F-1, F-2 of F-3). Voordeel van zo'n import is, dat een nieuwe lijn zo zuiver mogelijk is, zonder veel invloed van bestaande Bengaallijnen waar al veel mee gefokt is. Ook is het uiterlijk meestal wilder dan gemiddeld en bezit de vroege generatie Bengaal vaak gewenste eigenschappen die uit later generaties vaak verdwenen zijn. Belangrijkste nadeel is natuurlijk dat het karakter instabiel kan zijn, wat het houden

van en fokken met een vroege generatie Bengaal zeer moeilijk kan maken. Ook valt de keuze van het geslacht weg: men moet een poes nemen. Het is ook niet zo, dat een vroege generatie Bengaal er altijd wilder uitziet dan een latere generatie Bengaal: een vroege generatie heeft een hoger aandeel wild bloed, maar vaak ook een hoger aandeel niet-Bengaals bloed dan een latere generatie. Je moet dus op blijven letten op het uiterlijk! Voor een beginnende fokker is de aanschaf van een vroege generatie Bengaal zeker af te raden, en zelfs een meer ervaren fokker moet zorgvuldig overwegen of

het niet meer de moeite waard is een nieuwe lijn te laten stichten door specialisten en zelf een zorgvuldig gefokte latere generatie Bengaal uit een dergelijke lijn aan te schaffen.

De komst van het nieuwe katje

Een importkatje heeft meestal een inspannende reis achter de rug en kan zelfs jetlag vertonen. Het is dan erg druk en speels en blijft zo tot het donker wordt. Dan valt het in slaap en slaapt zeer lang en zeer diep. Daarna is het ritme weer in orde en behoort het katje normaal te eten en naar de bak te gaan. Bij oudere dieren kan dit natuurlijk langer duren.

Het kan verstandig zijn een nieuwe aanwinst een tijdje te isoleren, zowel voor de rust als voor eventuele besmettingen. Soms is een bezoek aan de dierenarts ook nuttig, bijvoorbeeld als een besmetting wordt vermoed. Als het katje zich goed herstelt van de reis kan het na enkele dagen met de andere katten kennismaken. Nu kan de fokker ook goed zien hoe zijn nieuwe aanwinst bevalt en kunnen de andere nieuwsgierige fokkers komen kijken.

Giardia

Als een (import)Bengaaltje zeer hardnekkige diarree heeft, denk dan aan Giardia. Dit is een darmparasiet waar Bengalen blijkbaar erg gevoelig voor zijn en die vooral in de Verenigde Staten vrij veel voorkomt. Giardia veroorzaakt diarree bij de dragers, vooral bij kittens. Oudere dragers krijgen diarree als ze onder stress staan. Oorzaak van de stress kan een verhuizing zijn, een show, ruzie in huis of een nestje. Na verloop van tijd gaat de diarree vanzelf over, maar een kitten kan groeiachterstand oplopen die soms nooit meer ingehaald wordt. Bovendien is diarree bij een kitten altijd gevaarlijk doordat kittens snel uitdrogen. Fokpoezen met Giardia kunnen bij elk nest diarree krijgen, waardoor hun conditie snel achteruit kan gaan. Ze kunnen bovendien hun kittens besmetten. Showkatten kunnen bevattelijker worden voor andere ziekten als ze elke keer na een show diarree krijgen.

Giardia is moeilijk aan te tonen, dus als een Bengaal hardnekkige diarree heeft is het het beste hem gewoon te behandelen met Flagyl. Dit is bij de dierenarts te krijgen. Katten vinden het erg vies en gaan er erg van speekselen. Als het helpt is er echter geen andere oplossing en moet de kat de pillen slikken. Eigenlijk moeten dan ook alle andere katten in het huishouden behandeld worden, wat een bijna onmogelijke opgave is. Giardia kan altijd weer terugkomen, dan moet gewoon opnieuw behandeld worden. Het is een zeer lastige parasiet, maar meestal niet gevaarlijk: alleen voor jonge kittens is het uitdrogingsgevaar zeer reëel. Giardia kan alleen via uitwerpselen verspreid worden, dus het besmettingsrisico op shows is zeer klein.

De 10 meest gestelde vragen over de Bengaal.

1. Wat is het karakter van de Bengaal?

De Bengaal is een actieve kat, die graag speelt maar als hij uitgespeeld is ook op schoot komt. Een Bengaal past zich snel aan en kan veel leren. Bengalen zijn gek op water.

2. Waar komt het ras vandaan?

De Bengaal komt oorspronkelijk uit de VS, waar het ras uit kruisingen van huiskatten met Bengaalse tijgerkatten is ontstaan.

3. Hoe groot wordt een Bengaal?

Bengaalkaters worden behoorlijk groot, en wegen dan soms meer dan 6 kilo. Bengaalpoezen zijn vaak een stuk kleiner, zo'n 4 kilo.

4. Wat kost een Bengaal?

Een kater kost ongeveer € 600.- Een poes kost ongeveer € 650.- met uitschieters tot en met € 1500.- Deze prijzen gelden in Nederland voor bijna alle fokkers. Bij sommige fokkers en in het buitenland liggen de prijzen veel hoger, soms wel dubbel zo hoog.

5. Welke kleuren kan een Bengaal hebben?

De Bengaal kan zwart gevlekt en zwart marble zijn, en sneeuw gevlekt en sneeuwmarble.

6. Waar kan ik een Bengaal kopen?

Bij een betrouwbare fokker. Koop nooit een Bengaal uit een dierenwinkel of direct van een show. Ga altijd kijken bij de fokker of de dieren goed verzorgd zijn. Zorg dat het kitten ingeënt is en dat het raszuiver is. In geval van twijfel: koop niets!

7. Hoeveel zijn er in Nederland?

In Nederland zijn momenteel ongeveer 500 Bengalen. Het is dus nog een vrij zeldzaam ras.

8. Kunnen ze met andere katten/ honden/ kinderen?

Omdat de Bengaal geen dominant karakter heeft kan hij uitstekend samen met alle andere kattenrassen. Ook aan honden en andere dieren went de Bengaal snel. De Bengaal is een uitstekend huisdier voor kinderen, omdat hij zeer speels is en graag allerlei dingen leert.

9. Zijn ze erg wild?

Bengalen kunnen erg druk zijn, maar ze zijn niet agressief. Als een Bengaal trekjes uit het wild heeft, uit zich dat eerder in schuwheid dan in agressie. Een Bengaal valt niet aan maar rent weg als hij bedreigd wordt.

10. Waar kan ik meer informatie krijgen over de Bengaal?

Op het Internet: op www.bengaal.com staat veel informatie over de Bengaal en links naar andere (internationale) Bengalenwebsites. Er is een nederlandstalig boekje te koop via tel. 0320-236235

Verklarende woordenlijst

black-and-tan: de black-en-tan variëteit heeft een zwarte bovenzijde, en een warmbruine onderzijde. Een voorbeeld van black en tan is de Doberman Pinscher.

browntabby: andere gebruikte benamingen voor de browntabby zijn: zwart gevlekt/marble; blacktabby; cypers (bij huiskatten), leopard.

bulls-eye tekening: de classic tabby of blotched tabby komt voor bij de gewone huiskat en is bij Brits kortharen zeer mooi geperfectioneerd. De ronde aftekening op de flanken noemt men de bulls-eye, en op de schouders is een oestervormige aftekening te zien. Bij de marble Bengaal wil men deze karakteristieken juist niet zien, om een duidelijk onderscheid te maken met de classic tabby, maar ook omdat verticale aftekeningen een ongunstige invloed kunnen hebben op het vlekpatroon.

classic tabby: ook wel blotched tabby genoemd. Dit is een bij de huiskat algemeen voorkomend afwijkend tabbypatroon dat is ontstaan door een mutatie van het originele gestreepte tabbypatroon, die waarschijnlijk in de vroege middeleeuwen plaatsvond.

dominant: genen komen altijd in paren: één gen van de vader, één van de moeder. Een dominant gen komt altijd tot uiting, ook als het andere gen van één paar anders is. Bijvoorbeeld: het zilveren is dominant tegenover normaal gekleurd. Als een kat één gen voor zilver draagt en één voor normaal gekleurd, zal hij er zilver uitzien.

Egyptische Mau: een gevlekt natuurras, afkomstig uit Egypte. Is veel gebruikt voor de wildkruisingen, omdat het weinig recessieve genen draagt, omdat het een gematigd type heeft en omdat het gevlekt is.

F-1 generatie: bij de Bengaal wordt hier de generatie bedoeld die ontstaan is door de kruising van een tijgerkatkater en een huiskat poes. Deze poes was vroeger vooral een Egyptische Mau, tegenwoordig vaak een Bengaal. Alle katers in deze F-1 generatie zijn steriel, door de kruising van twee verschillende soorten.

F-2 generatie: dit zijn de kinderen van de F-1 poezen. De vader is weer een huiskat, tegenwoordig meestal een Bengaal. F-2 katers zijn meestal steriel.

fenotype: het fenotype zijn de uiterlijke kenmerken die het gevolg zijn van het genotype, de genetische opmaak van een dier.

gedomesticeerde kat: met de gedomesticeerde kat wordt de soort bedoeld, waartoe zowel raskatten als huis-tuin-en-keuken katten behoren. Over het ontstaan van de huiskat is vrij weinig bekend. De meeste theorieën leggen het ontstaan ergens in Egypte, met als voorvaderen de Junglekat (*Felis chaus*) en de Afrikaanse wilde kat (*Felis lybica*). De Afrikaanse wilde kat lijkt meer op de huiskat en is dus de meest waarschijnlijke voorvader, maar deze zuidelijke variant van de Europese wilde kat (*Felis sylvestris*) is absoluut ontembaar. De Junglekat lijkt minder op de huiskat, hij heeft ongeveer de tekening van een Abessijn, maar kruisingen van de Junglekat en de huiskat zijn makkelijk te temmen. Onderzoek naar de oorsprong van de huiskat is echter nog steeds gaande.

genetische basis: het totaal aan verschillend genetisch materiaal dat beschikbaar is binnen een ras.

heterozygoot: een dier is heterozygoot voor een bepaalde eigenschap als het er van beide ouderdieren een verschillend gen voor heeft gekregen. Voorbeeld: als men een marble kater met een gevlekte poes kruist, zijn de gevlekte kittens heterozygoot voor vlekking: ze hebben tenslotte van hun marble vader een gen voor marble gekregen, en van hun moeder hebben ze een gen voor vlekking gekregen.

homozygoot: een dier is homozygoot als het voor een bepaalde eigenschap twee dezelfde genen draagt. Recessief verervende eigenschappen (zoals marble) komen pas tot uiting als het dier er homozygoot voor is.**jukbeenderen:** onder de ogen gelegen deel van de schedel. Bij katten hoge jukbeenderen niet verwarren met katerwangen of pinch. Pinch is een samenknijping van de snuit tussen de bol van de kop en de snuit, net onder de jukbeenderen.

katerwangen: verdikking van de kop van een kater aan de zijkant van de kop. Maakt de katerkop rond en voller. Ontstaat meestal bij geslachtsrijpe katers na een aantal paringen. Sommige rassen hebben meer aanleg voor het ontwikkelen van katerwangen (jowls), bijvoorbeeld de Brits korthaar.

lynxpluimen: op het oor staande kwastjes haar. Vooral bij de Lynx zeer sterk ontwikkeld.

Ocicat: gevlekt kattenras, ontstaan uit pogingen om een ticked pointed Siamees te fokken. Om dit doel te bereiken werden een Siamees en een Abessijn gekruist. Eén van de nakomelingen had prachtige vlekken. Hiermee is verder gefokt door bloed van de Amerikaanse korthaar toe te voegen om de katten groter te maken. De Ocicat heeft een vrij oosters lichaamstype en karakter.

ondervacht: de vacht van een kat bestaat uit twee soorten haren: langere, harde haren en kortere zachte haren. Deze zachtere haren zijn de ondervacht. Zij houden de kat warm en droog. Door selectief te fokken kan men de ondervacht langer (Pers) of korter (Siamees) fokken. Een dichte ondervacht doet de langere dekharen uitstaan, wat bij een Pers zeer gewenst is, omdat de vacht dan zeer vol lijkt. Bij de Bengaal is overvloedig onderhaar niet gewenst, omdat een uitstaande vacht het vlekpatroon bederft.

ongecastreerde poezen: de operatie waarmee poezen onvruchtbaar gemaakt worden wordt meestal sterilisatie genoemd, maar omdat baarmoeder en eierstokken geheel verwijderd worden betreft het hier eigenlijk een castratie. Sterilisatie houdt in dat alleen zaadleider of eileiders worden afgebroken.

pigmentvorming: pigment zijn kleine bolletjes kleurstof, die de kleur van onder andere haren en huid bepalen, doordat er meer of minder van aanwezig zijn. Veel pigment geeft een donkere kleur, weinig pigment een lichte kleur. Bij de Siamees wordt de pigmentvorming bepaald door de temperatuur: hoe kouder, hoe meer pigment. Daarom is het warme lichaam bij de Siamees bijna wit van kleur.

points: de uiteinden van de oren, de snuit, de poten en de staart, die bij de Siamees donker gekleurd zijn, noemt men de points.

polygenetisch: eigenschap die door meerdere genen bepaald wordt. Voorbeeld: de vachtkleur van een Bengaal (bv browntabby, snow) wordt genetisch bepaald, de intensiteit van deze kleur wordt (bv warmrood, grijs) polygenetisch bepaald.

recessief: recessief verervende eigenschappen zijn eigenschappen, die pas tot uiting komen als het dier er homozygoot voor is.

selectieve fok: fokmethode, waarbij het uiterlijk van het poes bepaalt, welke kater gekozen wordt. De fouten van de poes moeten door de kater gecorrigeerd worden. Het resulterende nest zal gemiddeld als volgt zijn opgebouwd: één kwart met fouten van kater en poes: deze dieren worden uitgesloten voor de fok. Eén kwart met de goede punten van kater en poes: deze dieren zorgen voor de vooruitgang van het ras. De helft met enkele fouten van kater of poes: deze dieren kunnen belangrijk zijn voor de fok mits weer gecombineerd met een geschikte partner. De selectieve fok werkt anders dan de lijnfok, waarbij het uiterlijk van een individu er niet veel toe doet, maar zijn afstamming destoe meer.

steward: op een kattenshow helpen de stewards de keurmeesters door katten bij de kooien van de exposanten op te halen en te assisteren bij de keuringen, zodat de keurmeester alle aandacht aan de kat kan schenken.

vloeiende oriëntatie: een vloeiende oriëntatie van vlekken betekent, dat de vlekking de rondingen van het lichaam volgt. Dit geeft een heel natuurlijk effect en doet sterk aan de vlekking van wilde katten denken.

wildvlek: de meeste kleine wilde katten hebben wildvlekken (ook wel ocelli genoemd) op de achterkant van hun oren. Deze witte ronde vlekken hebben moeten waarschijnlijk van achteren naderende roofdieren de indruk geven dat het ogen zijn, waardoor het lijkt alsof de kat hen recht aankijkt.

vroege generatie kruisingen: de eerste en tweede generatie na wildkruising (F-1, F-2) zijn duidelijk verschillend van de andere generaties, door hun veel wildere uiterlijk, hun vaak wat moeilijkere karakter en bij de katers de onvruchtbaarheid. De derde generatie is in de meeste opzichten al een echte Bengaal, maar sommige katers kunnen nog steriel zijn en bij onzorgvuldige fok kunnen de karakters ook nog terughoudend zijn.

witte aftekeningen: meestal wordt de term 'white spotting' gebruikt. Dominant verervend gen dat over de genetische kleur van de kat 'geschilderde' witte vlekken veroorzaakt. De plaats van de medaillons, buikvlekken en witte tenen is hierbij niet helemaal duidelijk.

Als zij dominant zouden vererven zouden ze zeer gemakkelijk weg te fokken moeten zijn, wat niet het geval is.

Bovendien zou een kat met een medaillon dan kittens moeten kunnen vererven met bijvoorbeeld witte voeten, wat ook niet het geval is. Wellicht vererven medaillons etc. bij de kat hetzelfde als bij de hond, waar een borstvlak na generaties lang geheel gekleurde honden zomaar weer op kan duiken.

zipper design: van de wilde kat overgeërfde buiktekening, die een grote gelijkenis vertoont met een 'zipper', een ritssluiting.

Verantwoording foto's en literatuur

Blz	Naam Bengaal
1	Lopend Vuur Salmiak (Miep)
2	Taro Card of Junglebook
3	Newhorizon Rambling Rose
4	Lopend Vuur Shiva, Lopend Vuur Parcival en Tristan, Bambino Crown Princess
5	Junglebook To Boldly Go, Lopend Vuur Marmelade + kitten
6	Tiga L's Gigi, Vanagma Hocus Pocus (achter) en Haizy Maisy (voor)
8	Lopend Vuur Krentenmik
11	Lopend Vuur Sneeuwvlok, Lopend Vuur Maandans
13	Lopend Vuur kittens, Millwood Tory of Delhi
14	New Horizon Rambling Rose
15	Lopend Vuur Kokindje
16	Idra Cats' Formula 1, Nola Voodoo Magic
17	Junglebook To Bodly Go, Marca Khun Thep
18	F-2 silver spotted tabby
19	kruising Abessijn, bluetabby Bengaaltjes
21	Lopend Vuur Marmelade
22	Tandjong Morawa kittens
23	Lopend Vuur Bespottelijk en Mieperdepiep Hoera (rechts)
25	Lopend Vuur Marmelade
26	Michael met Heritage Fire Walk With Me
27	Tiga L's Tangerine, Lopend Vuur Mieperdepiep Hoera, Lopend Vuur Goudkuipje
28	Lopend Vuur Salmiak, Vanagma Haizy Maisy
29	Lopend Vuur kittens, Lopend Vuur Kokindje
30	Lopend Vuur Goudkuipje, Lopend Vuur Vlokfeest
31	Lopend Vuur Marmisu, Lopend Vuur kittens, Lopend Vuur Koperen Ploert, Khun Thep kitten
32	Sunbright Batik
33	Junglebook To Boldly Go 3x
34	Junglebook ALC Odyssey
35	Junglebook To Boldly Go
39	Primrose kitten

Literatuur

Johnson G., 1993. Getting to know the Bengal cat. G. Johnson.
Mill J., 1995. Breeding Better Bengals; facts, fallacies & fascinations. J. Mill.
Schafer- Russell L. (ed.), The Bengal Breeders Alliance (BBA) Booklet. L. Schafer-Russell.
Sterk-Takes H.J.M., 1980. Kleine knaagdieren als liefhebberij. Thieme, Zutphen.
Wright M.& Walters S., 1987. Katten; de Nederlandstalige editie. Het Spectrum.

Internetsites

De volgende websites staan niet alleen vol met interessante informatie over Bengalen in binnen- en buitenland, ook bevatten zij 'links' naar andere websites met foto's en informatie over Bengalen.

www.bengalcat.com
www.bengaal.com